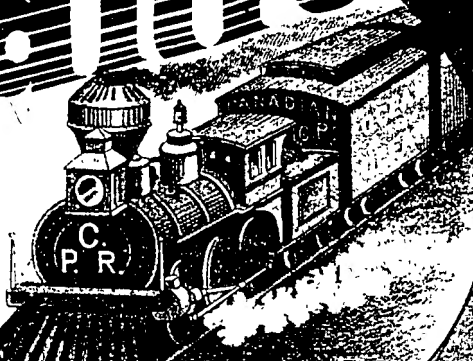

PARLIAMENT BUILDINGS OTTAWA

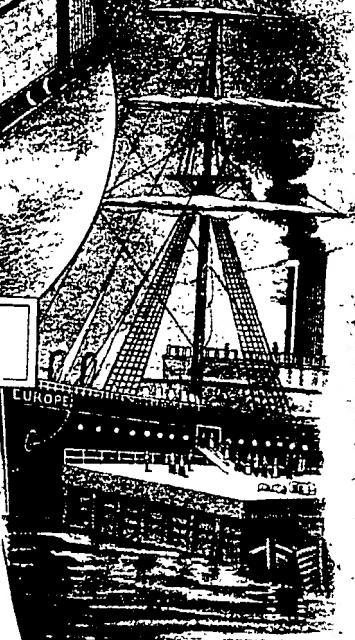
• 200
MILLIONER
ACRES LAND
-- FÖR NYBYGGARE

Manitoba

GOVERNMENT OF
BRITISH COLUMBIA

DEN NYASTE OCH KORTASTE FÖRBINDELSE
EMELLAN ATLANTISKA OCH PACIFIC HAVETS.

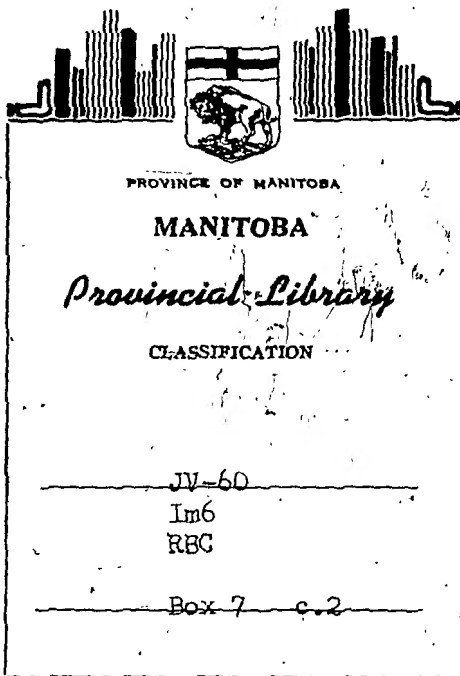
OCH DET STORA
Nordvestliga Amerika.

ETT FRIT HEMSTÄLLE,
130 tunnland stort, gifves hvarje famil-
jeförsörjare, man eller qvinna, samt
hvarje man som har fyllt 18 År.

1886.

IV-60
Imb
RBC

Box 7 c.2

EC-b-7

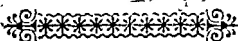

MANITOBA

OOH

NORDVÄST-TERRITORIET

→: (NORD-AMERIKA.)

EN SKILDNING AF
KLIMAT, JORDMÅN, HÖSTRESULTATER

OCH ERVÄRFSKALLOR

FOR

Kapitalister, Jordbrukare, Handverkare,
Vanliga Arbetare, Tjenstsökande, o. s. v.,
med speciellt hänsyn till

SKANDINAVISKA KOLONISTER.

JANUAR 1886.

TURNER OCH DUNNETT,
LIVERPOOL.

SWEDISH.

LÄS DETTA!

Denna skrift sänder undertecknad agentur på begäran gratis och franco under hvarje adress, som uppgifves för den och står gerna till tjänst med alla ytterligare, upplysningar, som kunna önskas.

Att sända ett bref till England kostar	20 öre
„ „ brefkort „ „	10 „

DEN CANADENSISKA AGENTUREN,
15, WATER STREET,
LIVERPOOL,
ENGLAND.

EN HVAR, SOM ÄR UTAN SYSSELSÄTTNING I AMERIKA
ELLER ÖNSKAR FÖRBÄTTRA SIN STALLNING, TORDE
FÖRFRÅGA SIG OM NOGGRANNA UPPLYSNINGAR AN-
GÅENDE EFTERFRÅGAN EFTER ARBETARE, LÖNFÖR-
HÅLLANDEN, LANDPRISER O.S.V. HOS HERR JOHN LOWE,
SEKRETERARE FÖR LANDTBRUKS - DEPARTEMENTET,
GOVERNMENT BUILDINGS, OTTAWA, ONTARIO, AMERIKA.

Provinsen Manitoba ligger emellan 49de och 50,5te grad nordlig bredd och 89de och 102dre grad vestlig längd, lika långt från atlantiska och stilla hafvet, såväl som från Ishafvet och mexikanska viken. således mitt i Nord-Amerika. Sydgränsen ligger ungefärligen på samma breddgrad som Paris och delar af Syd Tyskland.

Vester om provinsen Manitoba sträcker Nordvest-Territoriet sig. Sydgränsen för detta territorium bildar den 49de breddgraden, som skiljer det från de förenade staterne, ostgränsen bildas af *Rocky Mountains* (klippbergen).

I det oerhört stora territorium finnas stora floder och sjöar. Mackenzie floden, som utmynnar i Ishafvet är en af världens största floder. Dens längd är 2500 engelska mil, när man räknar Slaffloden med, hvilken utgör en del af den. Floden är segelbar utmed nästan hela sin längd, när man undantager delen, hvilken rör sig vid klippbergens fot. Der hindra vattenfall och strömhvirflar segelbarheten. Peace-floden cirka 1100 engelska mil lång är en annan stor flod i Nordvest-Territoriet. Den genomströmar ett land, som är rikt på mineralier af hvarje slag, men som äfven rymmer stora sträckningar fruktbart land, hvilket egnar sig utmärkt till odling. Vi nämna ännu Saskatschawan-floden, som utspringer på klippbergena och utmynnar i Winnipeg-sjön efter att hafva genomlöpet öfver 1500 engelska mil af Nordvest-Territoriet och Manitoba. Den kan beseglas intill Fort-Edmonton, och gifver vatten åt en enorm sträckning fruktbart land. Forutom de nämnda floderne äro der ändligen Assiniboine-Winnipeg-Nelson-floden, o.s.v.

Efter regeringens anordning har Nordvest-Territriet blifvit indeladt i fyra distrikt, som benämnas Assiniboia-Saskatschawan-Alberta och Athabasca. Dessa fyra distrikten hafva tillsammans ett yttinnehåll af nästan 431,000 engelska kvadratmil och innehålla många millioner acres fruktbart land, som väntar på ytterligare kolonisation.

— KLIMAT OCH JORDMÅN.

Till tråts för att Manitoba ligger på samma breddgrader som Central-Europa, är klimatet dock en del annorlunda på grund af provinsens belägenhet mitt inne i det stora fastlandet. Den kan närmast sägas att hafva en sydfransk sommar och en skandinavisk vinter. Genomsnittsvärmen om sommaren är 67—70° Fahrenheit eller 16—20° Reaumur, dock äro varmare dagar icke någon sällsynthet. I följd af den starkare värmen är vegetationen särdeles hastig. Säd, som sås mitt i Mai, höstas redan i Augusti.

Vintrarne likna som ofvan nämnt de skandinaviska. De äro undertiden något kallare än sydeskandinaviens, men kölden generer icke synnerligen, emedan luften alltid är torr och klar. De för helsan så fördärliga tågor och plötsliga ändringar från frost till tö och omvänt kännas icke.

Manitobas klimat måste derför obetingat sägas att höra till de helsosammaste i världen. Lungsjukdomar förekomma alldeles icke, och de olika febrar hyar med den gamla världen är plågad äro föga eller alldeles icke kända.

Jordmånnet består af en kolsvart, lös mylla, som dels hvilar på ett segt, svartblått lerlag, dels på ett sandigt underlag. Det är ett utomordentligt kraftigt och rikt jordmån, om icke det rikaste i världen, och eger sig hufvudsakligast till hveteodling. Analyser öfver Manitobas jord, utförda af berömda professorer i Scotland och Tyskland, hafva stadfäst jordmånets utmärkta godhet.

Det öfre jordlags djup är mycket varierende; det vanliga är likväl 2—3 fot. Jordmånnet har en sådan näringskraft för växterne, att den, när prairien första gången är uppbruten, kan odlas flera år i rad, utan att man behöfver att frukta för ringare höst. På många ställen besitter myllan sådan kraft, att jordmånnet icke kan utsugas.

Detta jordmåns stora fruktbart har uppstått dervid, att de talrika foglarne, bufflar och andra djur, som bebodde dessa ändlösa sletter, i århundreder hafva uppstaplat affall och gödning, under det prairibränder hafva efterlämnat en gödande, aska och de ruttna växterne hafva omödanat sig till mylla.

Julius Eberhard, som har genomrest hele Manitoba, uttalar sig i sin berättelse om landet således:

“Förr en efter 15—20 år behöfver en jordbrukare icke göde sin mark, och dock vill utbytet blifva mycket godt; under de första tre åren är planteväxten så yppig, att strået skjuter högt i vädert, och spanmålsvinsten blifver derför ringare; först med fjerde året begynner den att fulla hösten.”

Godt vatten finnes öfverallt på lagomt djup; äfven floderne och sjöarne innehålla godt drikesvatten.

LANDUTMÄTNINGSSYSTEMET

FRI HEMPLATSER.

Landutmätningssystemet i Manitoba och Nordvest-Territoriet är ganska enkelt och därför lätt förståeligt. Från en meridian (97,5 vester om Ferro) är inlagt ett nätt af kvadrater (Townships) åt öster och vester. Hvarje Township (läs: Tounskip) är åter indelad i 36 sektioner af hvilka hvar har en storlek af en engelsk kvadratmil och omfattar 640 acres. De särskilda sektionerna i hvarje township äro nummererade på följande sätt:

Norr.

	31	32	33	34	35	36	
	30		28	27	26	25	
	19	20	21	22	23	24	
Vester.	18	17	16	15	14	13	Öster.
	7	8	9	10		12	
	6	5	4	3	2	1	

Söder.

Sektionerna 11 och 29 i hvarje township har regeringen reserverat till bestridande af skolutgifterna, och de försäljas genom auktion åt den högstbjudande, så snart försäljningen af dem anses vara nödvändigt. Sektionerna 8 och 26 i de flesta townships tillhåra Hudsonsbukt-Kompaniet, som af regeringen i gifva ärhållit en massa jord emot att det har afstått sina rättigheter åt Manitoba och Nordvest-Territoriet. Detta sällskap har härvid ännu 7 millioner acres i sin ego och säljer dessa landegendomar till moderata priser. Nogranna pris är det icke möjligt att nämna här, då dessa alldeles rätta sig efter landsträckningarnes belägenhet och godhet.

Sektionerna med hemma nummer undantagna dem, som äro reserverade i bestämda afseenden, borigifvas af regeringen, som *fria hemplatser*. Hvarje hufvud för en familj, såväl som hvarje man öfver 18 år erhåller af regeringen gratis $\frac{1}{4}$ sektion eller 160 acres (151 svenska tunnland) och kan samtidigt förbehålla sig den $\frac{1}{4}$ sektion, som gränsar upp till hans hemplats för en pris af 2 till 2 $\frac{1}{2}$ dollars (kr. 7,50 till kr. 9,35) pr acre, allt efter landets belägenhet. Beloppet skall betalas tre år efter den dagen, då anmälningen skett. Denna rättigheter till förut att säkra sig köpet af grannjorden bortfaller föröfrigt den 1 Januari 1887.

Vid öfvertagningen af fri hemplats skal kolonisten betala 10 dollars (37 kr.) i inmälnings- och uppmälnings-avgifter, och förpligtigar sig till att taga landet under odling.

I följd af den kanadiska regeringen år 1884 vidtagna landlagar, måste kolonisten uppfylla följande förpligtigelser, såsom innehafvare af en fri hemplats. Han skall första året, efter att han blifvit inskrifven för landet uppbryta minst 10 acres af sitt land och besä dem. I andra året måste han hafva inhöstat af de första tio acres och uppbrottit och besät framdeles femton acres så att i det hela 25 acres äro under odling vid slutet af andra året. I tredje året skola ännu femton acres uppbrytas. Kolonisten måste hafva upprättat ett våningshus på sin hemplats och bo deri och måste de tre första åren icke vara mera än 6 månader of året från sin egendom. Har kolonisten uppfyllt dessa förpligtigelser får han vid tredje års slut ett egendomsbevis för sin hemplats och han kan då göra dermed, hvad han vill.

De ännu återblifna sektionerne med udda nummer med en utsträckning af 24 engelska mil på båda sidor af jernvägen tillhöra det Kanadiska-Pacific-Jernvägs Sällskapet. Detta sällskap säljer sin jord till priser från $2\frac{1}{2}$ dollars pr acres och uppefter. Der tillsås köpare, som förpligtiga sig att uppodla landet längre betalningsfrister. De skola endast erlägga en sjetto del ($\frac{1}{6}$) af köpsumman kontant och kunna fråndraga resten med tillägg af räntor i femårliga afdrag. Verkliga kolonister bevilgas der dessutom en rabat såsnart jordens odling kan påvisas. Denna rabat belöper sig till $1\frac{1}{2}$ à $3\frac{1}{2}$ dollars pr acre. Öfvertager således en kolonist 320 af sällskapet till $2\frac{1}{2}$ dollar pr acre och får senare $1\frac{1}{2}$ doll rabat deraf, har han i verkligheten icke haft landet dyrare än som om han på de ofvennämnde betingelser öfvertagit en fri hemplats af regeringen och hade köpt den till gränsande $\frac{1}{2}$ sektionen för $2\frac{1}{2}$ dollar pr acres. De således till billiga priser erörfvade landsträckningar äro egentligen långt mera värda och skola ofta endast blifva sålda till spekulanter för priser af tio dollars pr acres. Det är likväl jernvägssällskapet mindre angeläget att få sin jord såld till möjligt höga priser än möjligt snart att besätta dem med verkliga kolonister.

De stora fördelar som Manitoba bjuder nybyggare hafva också föranledigt att folk från alla verdens trakter i de sidste åren hafva tillströmmat så att redan nu de i närheten af banan belägna frihemplatserne äro bortgifna intill långt förbi Winnipeg. Kolonister, som nu komma och vele öfvertage fri hemplatser, måste alltså antingen gå längre vesterpå eller taga jord längre från jernvägen. Det sidste är att anbefalla då de sidolinjer, som äro under anläggning också inom kort tid skola sätta dessa kolonister i förbindelse med hufvudmarknaderna.

Landegendomar som redan till dels äro inrättade kunna köpas i nästan alla provinsens delar hos folk, hvilka vela upptaga större landsträckningar och tänka på att nedsätta sig längre vesterpå. Det är att anbefalla invandrarne strax efter ankomsten till Manitoba att hänvända sig till en af regeringens agenter och hos denne bedja om upplysning om ännu fritt land. Inskrifning för jord kan ske på hvarje emigrationskontor; regerings agenternes adresser skola omnämnas längre fram i denna afhandling.

HURUSTORT KAPITAL BÖR MEDTAGAS?

Kolonisten kan i Manitoba börja med förhållsvist litet kapital. Vill han öfvertaga en fri hemplats så är det tillräckligt om han har medel till att uppföra sig ett af de billiga byggnader, anskaffa sig ett par oxar, en plog, utsäde och proviant nog till att han kan lefva till första hösten. Med någon ihärdighet i börgen vill det lyckas honom att skapa sig en sjelfständig och oafhängig ställning.

Folk, som komma till Manitoba eller Nordvest-Territoriet med större medel kunna naturligtvis strax börja efter en betydeligere skala. De kunna sätta sina penningar i åkerbruk eller boskaps skötsel, hvilka begge läfva dem god vinst.

En kolonist kan börja med 2200—2300 kronor om han forstår att inrätta sig sparsamt. Hans första uppgifter äro ungefärligen följande: et par oxar 120 dollars, plog och harv 25 dollars, vagn 80, kedjor, yxa, skoffa, o.s.v. 30, ugn, sang, o.s.v. 60, hus och stall 150, proviant 135 in alles 600 dollars eller med et rundt tal 2200 kronor. De föranstående priserna variera naturligtvis mycket, och de anförda skola endast tjena som stödjepunkt. Priserna rätta sig ganska efter huru de köpta föremålen skola leveras, emedan transporten ofta gifver ett betydligt tillskott. Om kolonisten dessoaktad kommer till Manitoba så tidigt på våren, att han kan uppbryta en del af sitt land och beplanta detta med potatis, kan han ännu hösta dessa samma år, och derigenom uppnå betydlig besparing.

Många nybyggare hafva börjat med långt ringare summor än ofvan omtaladt, och hafva likväl hastigt upparbetat sig. I stället för vagn, begagnade de i början en tvåhjulig kärra, den såkallade "Red River Kärran," som man kan erhålla för 15—20 dollars. Nöjdes med en oxe och arbetade hist og här på grannfarmerne (land-egendom). Ett sådant lif är naturligtvis hårdt och rätt i början, men utsigterna till en bättre lycklig framtid hjälpa mycket till att öfvervinna de första obehagligheterna.

Memnoniterne, som för hänvid tio år sedan utvandrade från Syd Russland till Manitoba, började som oftast med ett ganska litet kapital. Nu lefva de nästan alla i goda lag og hafva vackert inrättade farmar med god böskaps uppsättning.

En sådan Memnonit familj som genomsnittligen räknade 5 medlemmer hade icke annat utstyr än ett par oxar, en ko, en plog, en vagn och en kokugn, hvilket tillsamman kostat dem 170 dollars (1000 kronor). Utgifterna till lifsmedel för ett år belöpte sig pr familj till hånät 93 dollars (350 kronor), hvarmed de skaffade sig mjöl, bönor och saltadt svinkött. Af de fattigare familjerne, som icke kunde skrapa så många pengar samman, slogo som oftast två sig samman och bildade et hushåll.

Till boningar gjorde Memnoniterne i början inga utgifter. De byggde sig hus af buskar, hvilka blefvo utbredda på starka pålar och höljda med grästorfvor och jord. Detta anföres endast som exempel på från hvilken obetylig ställning man i Manitoba kan arbeta sig upp till sjelfständig och oafhängig egendomsbesittelse. Då man numera kan köpa trähusen till moderata priser, så skall det väl näppe falla kolonisterna in att utsätta sig för en sådan möda och besvärlighet, som Memnoniterne gjorde. Mången verksam och energisk man vill emellertid tänka på Memnoniterne, när arbetet ofta synes honom hårdt, lifvet rätt, och medvetandet om att arbeta fram till en lugn och maklig framtid skall hjelpa honom till att öfvervinna de första besvärligheter.

Den kolonisten, som kommer direkte från Europa, gör väl i att sätta sig in i odlingsmetoden af jorden, som långvarig erfaring visat vara den mäst praktiska, och icke försöka införa metoder, till hvilka han i hemlandet varit van vid.

Plojningen, eller som den i Manitoba kallas uppbyggnaden af jorden, utföres der annorlunda än i Sverige, Norge och Danmark. Prairien är på de flesta ställen bevuxen med ranka och tätt sammanvuxna örter och gräsarter, och det gäller nu om att bringa dessa ned under jorden, förhindra deras återväxt och sålunda bereda jorden till sådd. Erfaringen har lärt, att det mest praktiska är först endast att plöja jorden två tom djupt med en bredd på fåran af 12—16 tom. Hafre egnar sig bäst till först att sås på den friskt brutna jorden. Den beverkar grästorfvans sammanfallande och ruttnande och gör dervid prairijorden tidigare färdig till sådd, än som om man låte landet ligga oodladt. Den växande hafren förhindrar också ogrässets uppskjutande, hvilket är af största vigtighet för jordbrukaren, då utrotelsen af ogräset tager lika lång tid som sjelfva jordens brytning.

Af den således brutna jorden kan ofta erhållas en höst som icke endast skyler utgifterna till såning och arbete, men till ockmed gifvet vinst. Kolonister med små medel blifva ofta godt hjälpta genom utbytet af denna första hösten.

Många nybyggare så helt enkelt hafren på prairien och bryta derpå jorden som ofvan anført, så att sådeskornen ligga omedelbart under grästorfvans öfre sida. Hafren banar sig då inom kort tid väg genom gräslaget, och främjar dettas rotnande. Några veckor häråfter är grästorfven fullständigt förruttnad. Lin kan äfven anbefalas som

första utsäde. Den gifver godt resultat, betalar sig bra och tillintetgör också hastigt det nedplojda gräslaget. Några kolonister plöja jorden två gånger och bringa dervid det öfre gräslaget ned till ett djup af 4 tom, hvarvid der bildas en utmärkt botten för säden.

Det är att anbefalla först på våren att så potatis för att hafva näring åt sig och sin familj öfver vintern. Öfverhufvudtaget är det tillrådigt för kolonisten icke att handla blindt och tankelöst, men väl öfverväga allt, hvad han gör, och tänka på framtiden. Potatis kunna sättas till den 20 Juni. Man plöjer endast en fåra, kaster potatisen ned i den, plöjer den andra fåran, så at grästorfvorne falla omedelbart på potatisen. Det är icke nödvändigt att hypa potatisen, man skall endast iakttaga att det mellan dem växande ogräset blifver lukadt. På detta simpla sätt har man uppnått goda höstresultater.

Den första brytningen af jorden är förbunden med hårdt arbete, men sedan först gräslaget tillintetgöres, äro plöjningarne i framtiden ytterst lätta, ty Manitobas jord är lätt och myllar godt. Första gången användas som oftast oxar, då dessa bättre tålas vid det hårda och ansträngande arbetet än hästar. Två oxar uppbryta härvid 1½ acres pr dag; utgifter till foder äro högst obetydliga. I sista tiden har man äfven i stället för oxar använt mulåsnor, hvilka på grund af uthållighet egna sig till det hårda arbetet. På många större farmar användes äfven ångplog.

De enkla kolonisterna bjelpa sedvanligen hvarandra vid jordens brytning med hästar och oxar. De mera välhafvande farmarne begagna sig almant af Sulkyplögen, hvilken, som nedanstående illustration visar, drages af 3 hästar och med lätthet handteras af en man

BOSKÄPSSKÖTSEL.

Manitoba med Nordvest-Territoriet skall i en icke fjern tid blifva en af världens betydligaste boskapsdistrikter, i det alla betingelser för utsträckt boskapskötsel finnas der. De oändliga prairieerne äro bevuxna med yppigt högt närande gräs, hvilket afgifver utmärkt foder för kreatur. Klöfver, timotheegräs och andra gräsarter odlas, men kreaturen föredraga prairigräsen och trifvas bättre dervid. Koer, som från Kanadas östliga provinser, föras till prairien; blifva fort feta der, och jordbrukarne hafva derföre i den sista tiden mera lagt sig efter blandadt jordbruk, d. v. s. de drifva boskapskötsel och åkerbruk vid sidan af hvarandra.

Svinskötsel griper nu mera och mera om sig och betalar sig godt, da bekostningarne till djurens foder är mycket ringa. För goda svin betalas der ca. 10 dollars, för grisar ca. 2½ dollars. I Winnipeg har för kort tid sedan blifvit anlagdt ett stort svinslagteri, liksom dem som redan finnas i Chicago och Kansas City, och man hoppas att Winnipeg med tiden skall blifva det för Canada, hvilket de ofvan nämnda städer äro för de förenade staterna.

I Nordvest-Territoriet drifves boskapsafveln som oftast efter stor skala, och Alberta distriktet räkar till dato de flesta och största ranches (boskapsafvelplatser). Sommaren 1884 anslogs antalet på dervarande kreatur till 50,000. Men landet vid klippbergens fot är också ett sant paradys för hornboskap. De talrika bäckar och floder innehålla klart, präktigt vatten, och prairieerne visa der den yppigaste gräsväxten. Vintrarne äro endast hemt kalla, och det faller endast lite snö; boskapen kan derföre beta ute hela året igenom utan att påvisa betydligare förluster. Så den berömda Cochrane Ranche ådrog förlusten förliden vinter endast 1 pro cent, på den 40 engelska mil vester om Fort McLeod belägna Walrond Ranche ännu mindre; deremot går der på Rancherne i Montana och Colorado (de förenade staterne) som oftast till 6—8 pro cent, förlust på vintern. Denna större förlust hitrörer dels från de talrikare och häftigare uppträden af snästormar (blizzards), dels deraf, att dervarande betesmarker äro mera afgnagade. Underdet man för i Colorado räknade 10 acres gräs gång pr kreatur, måste man numera redan anslå 40 acres.

Sammanliknar man hjordarnes nuvarande tillstånd i Canada med tillståndet för några år sedan, måste man förvånas öfver framsteget, som gjorts på så kort tid. Kreaturståndet har icke endast betydligt ökats, men äfven förbättrat sig mycket. Man har icke skytt utgifter vid import af bästa engelska racedjur för dermed att förbättra de infödda behållningarne. Den berömda engelska Korthornsrace har starkt blifvit iförd, liksom tilläggstjurar af Hereford och Angus-racen. Den sista racen har förnämligast trifts väl i Nordvest-Territoriet.

Att boskapsafveln i McLeod-distriktet och längs Klippbergens fot intill Calgary i den aflägsna canadiska nordvestern är ett löst problem, kan redan nu anses som varande fastslagit, 41 sällskap sysselsätta sig dermed; de hafva af canadiska regeringen arrenderat 2,762,690 acres jord, och tillfört ett stort antal hornboskap, hästar

och får. Den naturlige tillväxten af dessa hjordar är en källa till stortvälstånd för den trakten, der hvar ännu öfver en million acres betesmark till nötboskap finnes att köpa utam obegränsade sträckningar till fårbeta. Utom tvifvel eignar sista oändliga område sig långt bättre till rationel nötboskapsskötsel och egentlig mjölkproduktion än Texas.

Hand i hand med nötboskapsafveln går smör- och ost-fabrikationen. Canadas ostliga provinser utföra redan nu hvarge år oerhörda masser smör och ost till England. Ännu har Manitoba endast taget lite del i denna export. Ostfabrikationen är förefrigt en ganska länande sysselsättning der på platsen, och ungt folk, som har studerat den grundligt i Europa, finner der utmärkt tillfälle till att begagna sine kunskaper med fördel.

Den canadiska osten är fetare och har mera smak än den amerikanska, och finner derföre lättare afsättning i Europa än denne.

Först 1877 började Canada att exportera kreatur till England, men huru denna handelsbranche senare har utvecklat sig kan ses af följande tal. År 1877 exporterades in alles 6,940 stycken nöt, och 9,504 får, underdet år 1884 redan utvisar en export af 61,843 st nöt och 67,197 får.

Omständigheten, att i Canada icke förekomma några kreatursjukdomar, gifver de canadiska farmare den stora fördelen, att deras kreatur kunna föras lefvande till England, underdet boskapen från de förenade staterna skall slagtas strax efter landningen i engelsk hamn. Förhandlare hafva derföre alltid friare rådighet öfver canadisk boskap och kunna utsätta bättre priser å samma än på kreaturen från de förenade staterna.

Liksam utförseln af lefvande boskap har äfven utförseln af boskapsskötselns produkter stigit betydligt. År 1874 uppgick det samlade värdet å exporterad ost till 3,523,201 dollars, år 1884 utfördes deremot för 7,251,989 dollars ost. Utförseln af smör har, under de sista åren belöpet sig till hänvid 12,000,000 skålpund med ett värde af 2,500,000 dollars årlig.

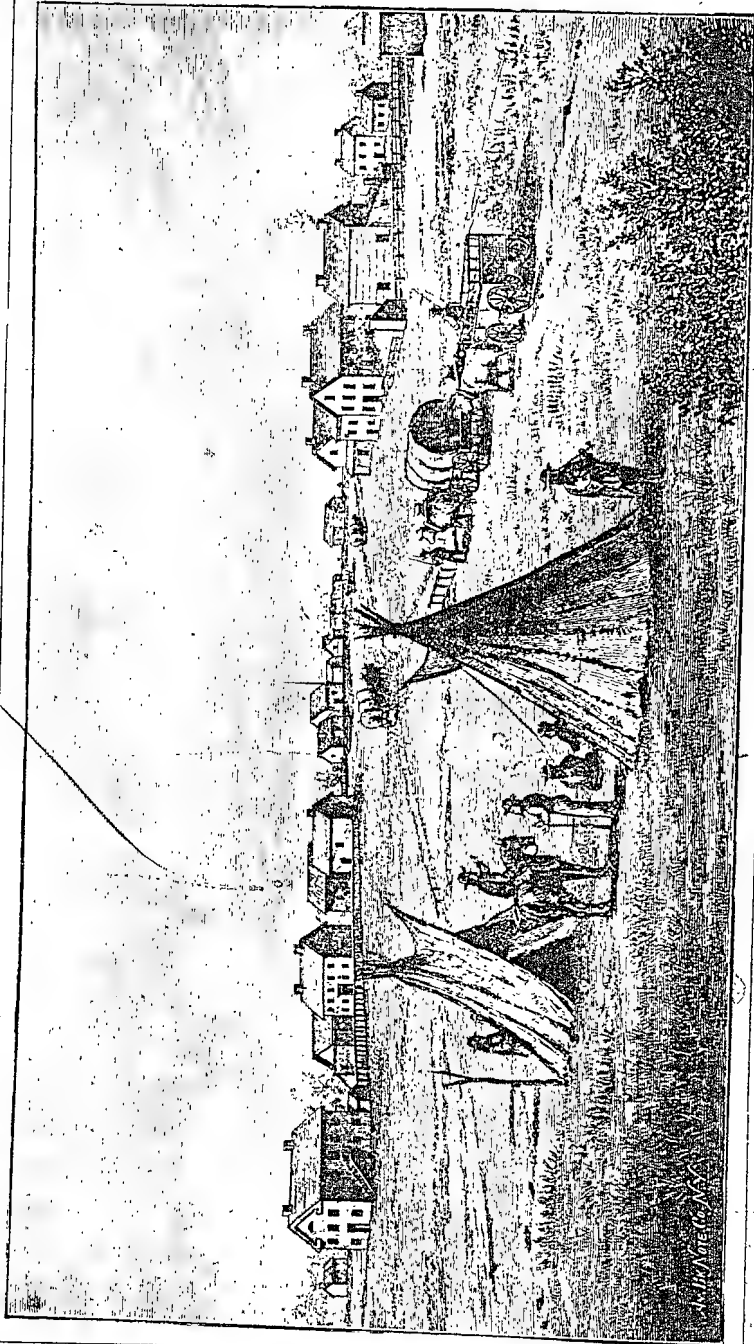
Det kan här nämnas, att Canada år 1884 utförde näringsämnen till ett samlat värde af öfver 35 millioner dollars, hvaraf nötboskaps-skötselens produkter utgjorde 23 millioner och åkerbruks 12 millioner.

KORNODLING.

Alla sädesslagen trivas godt i Manitoba. Hafre och korn äro några af de bästa kvaliteterna, men särdeles hveten framhäfves, då jordmånnet och klimatet i Manitoba särskilt begunstiga detta sädesslag.

Manitobahveten är som oftast mycket tung; den når en vikt af 62—66pd. pr bushel, och blifver af detta skäl och på grund af sin stenhårda beskaffenhet föredragen framför hvete från andra distrikt i amerikanska kontinenten.

Ett prof Manitoba hvete, som Hudsonsbukt-Kompaniet lät öfverräcka till Liverpool kornbörs genom Hr Dyke, regeringsagenten i Liverpool, blef uppmärksamt pröfvad af de ledande sådimportörerna och qvarnagarne, och dessa herrar förklarade enhälligt Manitoba hveten för den bästa hveten på marknaden och bjödo ett betydligt högre pris för den, än der gafs för bästa California vara.

WINNIPEG (MANITOBA), 1871.

STADEN WINNIPEG ÅR 1885.

Manitobas hufvudstad, och det canadiska nordvästerns handelscentrum.

Invånarantal 1871: 660; Invånarantal 1885: 80,000. Inkomster för 1874: 17,076,018 dollars; Inkomster för 1885: 60,422,370 dollars
 värdet å nybyggnader år 1885: 2,245,000 dollars.

Hveten gifver i Manitoba sedvanligen 25 bushels pr acres, men långt bättre resultat äro icke sällsynta. Visserligen förekomma äfven ringare, men dessa böra tillskrifvas bristande odling af jorden.

Jordens bearbetning lemnar ännu på många ställen mycket att önska tillbaka. Många farmare riva helt simpelt upp jorden och besörja derpå såningen. Detta vittner dock om jordens godhet, när den, tråts denna godtyckliga behandling, gifver god höst. Det är tilloch med fastslaget, att denna enkla odlingsmethode—man kunde kalla det Pioneer farming—är bättre egnad till att uppnå goda höstresultater än den europäiska, mera omsorgfulla jordbruks metoder.

I de äldre delarne af provinsen kan denna enkla bearbetning naturligtvis icke längre fortsättas, och man börjar äfven der mera att odla landet på europäiskt sätt.

Huru utsträckt sädesafveln bedrivs, ses af följande tal. År 1883 höstades der i Manitoba omkring 4,540,000 bushels hvete 6,195,000 bushels hafre, och 1,278,000 bushels korn.

I följande gifvas höstresultaterna för åren 1877 till 1880 i bushels pr acres, sammanställda efter berättningar från 200 olika farmar i Manitoba.

	1877.	1878.	1879.	1880.
Hvete	26 $\frac{1}{2}$	26 $\frac{1}{2}$	26 $\frac{1}{2}$	29 $\frac{1}{2}$
Hafre	59 $\frac{1}{2}$	59 $\frac{1}{2}$	58	57 $\frac{1}{2}$
Korn.....	40 $\frac{1}{2}$	36	37 $\frac{3}{4}$	41

Det största anseendet, som någon sedan blifvit visadt canadisk säd, ervärfvades på internationella utställningen i Antwerpen i fjor. Prisdömmarne, några tjugo herrar från de olika länderne i världen, förklarade enstemmigt, att den canadiska säden var bättre än någon af de andra utställande landens, och tillerkände derföre Landbruksdepartementet af Canada ett hedersdiplom, den största utmärkelsen, som kunde gifvas. De utställda mjölsorterna prisbelönades äfven.

Det kan här på samma gång nämnas, att Canada kan vara stolt och med god berättigelse af den segern, det vann på omtalda utställning. Icke endast jordbrukets frambringelser, men äfven grufvornas produkter från Nordvest-territoriet och Britisk Columbia, såväl som de industriella frambringelserne från de äldre östliga provinserne i Canada, blefvo betänkta med höga och högsta priser. I det hela tillföll der på Canada utställningen 3 hedersdiplom, 13 guldmedailler, 31 silfvermedailler, 33 bronzmedailler och 30 berömvärda omnämningar.

Utställningen har öppnat ögonen på många tusende för hvad Canada kan bjuda kolonister och huru långt landets utveckling framskridet. Den skall icke blifva utan nytta, men deremot gifva många, som hafva lust att utvandra, anledning till att taga Canada i betraktande, när det gäller om att välja ett land till att nedsätta sig ut i.

FRUKTER OCH GRÖNSAKER.

Alla vanliga småfrukter, såsom vinbär, smultron, hallon, krusbär o.s.v. finner man massevist i Manitoba. Af äpplen trifvas de hårdare, starkare sorterna godt. Vindruffvor har man hittills icke aflat, dock försöker man nu att omdana de vilda vingstockarne, hvilka finnas talrikt i provinserne, till blifvande sorter.

De vanliga trädgårds grönsakerne trivas äfven väl. I Paradis äpplen och meloner växa i det fria, spitskål och blomkål uppnå oerhörda storlekar. Humle växer vildt på prairien. Lin trifves väl och odlas af Memnoniterne.

Potatis odlas i stor utsträckning. Klimat och jordmån synas vara särdeles gynsamma för dem, i det der icke endast uppnås en betydlig löst, men de enkla potatisen blifva äfven kolosalt stora.

TRÄD OCH KOL.

Träd stå långs med floderne och strömmarne, hufvudsakligast ek, ask, gran, poppel, alm, tamarac och canadisk fur. På prairieerne måste träd naturligtvis först planteras, dock föröka skogarne sig der betydligt, efterhanden som kolnisationen tilltager, idet det rika jordmånet förmår de unga planterne till att skjuta hastigt. Den möjliga bristen på ved och bränsel ersättes föröfrigt också af de rika torf- och kollagren af hvilka Nordvesten kan påvisa en del.

Vid Belly river och Bow river i Nordvest-Territoriet hafva kollager blifvit uppdagade, hvilka efter en moderat beräkning måste lemnas 5,000,000 tons kol pr kvadratmil (engelskt). I några grufvor arbetas redan, således *Galt-Minen*, som leverar utmärkta kol. Denna grufva är nu, då jernvagen är färdig från Lethbridge, stället der grufvan finnes, till Dunmore, satt i direkt förbindelee med den canadiska pacificbanan och kan derföre skaffa sina produkter ytterst billigt till Winnipeg.

Genom öppnandet af dessa mäktiga lagrer och Pennsylvania grufvornes konkurrencc har priset å kol i Winnipeg och hela Manitoba fallit betydligt och der har afslutats leveringar för Winnipeg till 7½ dollars pr ton för kommande vinter. Men icke endast de låga prisen för ett förträffligt brännmateriale göra kollagren särdeles värdefulla för Manitoba och Nordvest-Territoriet, men de draga äfven en mängd dugliga arbetare dithän, skaffa sålunda konsumenter för åkerbrukets och boskapsskötselns produkter, och bilda ändligen grundvalen för industri i detta prairiland.

SAMFARDELSMEDEL OCH MARKNADER.

Af stor betydning äro naturligtvis för nybyggaren de samfärdselsmedel, som bjudas honom i hans nya hem och möjliggör det för honom att få sina produkter afsätta. I Manitoba har reden blifvet gjordt utomordentligt mycket i detta afseende; genom byggande af den canadiska pacificbanan äro de rika landsdelarne öppnade, och anläggningen af sidebanor skall alltjemt underlätta samfärdseln mera.

Manitoba har jernvägsförbindelse med den atlantiska kusten, stillahafskusten och hela amerikanska fastlandet. Ett tåg, som afgår från Halifax eller Quebec vid atlantiska kusten, kan nu köra tvärs igenom Manitoba, genom Nordvest-Territoriet, genom Britisk Columbia till stillahafskusten. Liksom med Quebec och Halifax står Manitoba äfven i förbindelse med de förenade staternes hamnar, med New York, Baltimore, Philadelphia, Boston och Portland.

Canadas mäktige samfärdselsådra, som bilda denna förbindelse från Ocean till Ocean, är den canadiska Pacificbanan, som nu är

fullburdat. Det första från Montreal vid atlantiska Oceanen afgångna och till Britisk Columbia genomgående tåg ankom den 8 Novbr 1885 till Vancouver ved stillahafskusten. Ingenieur Standford Fleming anmälde till presidenten för den canadiska pacificbanan detta i följande depeche:

“Vancouver, Burrad's Inlet, Britisk Columbia,”

8 November 1885.

“Det första genomgående tåget har just ankommit hit från Montreal. Farten gick rask; med alla stängningar inberäknade löpte vi genomsnittligen 24 engelska mil i timman. Om kort tid skall man kunna nå stillahafskusten från Liverpool öfver Canadisk grund i tio dagar. Anläggningens svårigheter äro öfvervundna med märkvärdig hastighet genom duktig utförelse af gigantiska arbeten.

Jernvägens hela längd är 3053 engelska mil och är långt den kortaste banlinien, som spänner öfver nordamerikanska kontinenten. Den har färre kurvor och färre sänkningar och stigningar än någon af de andra pacificbanor, förer dessutom öfver den fruktbara delen af kontinenten, under det de öfriga banorna genomlöpa stora sträckningar öde ofruktbart land. Dett kan derföre förutses med säkerhet, att trafiken om kort tid i stor mängd skall vända sig till denna jernvägs-linie. Men icke endast samfärdseln mellan de enkla canadiska provinserne inbyrdes, äfven trafiken med Kina och Japan skall i framtiden hufvudsakligast öfvergå till den canadiska pacificbanan, då jernvägs-linien är den kortesta och jernvägens ändpunkter vid atlantiska och stillahafvet ligga hänhållsvist närmare vid Europa och Kina-Japan än de andra jernvägarnes.

Sidojernvägar anläggas i olika delar af provinsen och i Nordvest-Territoriet. De tillvägabrinda dels förbindelse med förenade staternas jernvägar, dels öppna de nya landsträckningar för kolonisationen som f. ex Manitoba och Nordvest-banan, som utgår från Portage la Prairie, och redan nu är färdig förbi Minnedosa, Manitoba och Sydvest-banan, Long-Lake banan från Regina o.s.v.

Den vidlyftiga skeppsfarten på floderna i Manitoba och Nordvest-Territoriet bidrager mycket till att underlätta samfärdseln. Ångbåtar kunna afgå från Winnipeg och på Saskatchewan segla till Edmonton vid Klippbergens fot ett afstånd af 1500 eng. mil. De passera på turen de fruktbareaste landsdelarne af Nordvest-Territoriet. Assiniboine-floden, som vid Winnipeg utfaller i Red River, (den röda floden) beseglas på 320 engl. mil af sin längd af ångbåtar; på sjelfva den röda floden segla ångbåtar från Moorhead i förenade staterne till Winnipeg-sjön, en distance å 400 eng mil. Winnipeg-sjön, hånät 280 eng. mil lång, är äfven segelbar.

Vattenförbindelsen emellan Winnipeg-sjön och Öfre-sjön (Lake Superior) kan lätt förbättras, så att ångbåtar direkte kunna passera från Winnipeg-sjön till de atlantiska hamnarna. Ännu har man icke velat utgifva pengar till detta företag, men det er högst troligt, att de växande handelsintresserna i en när framtid skola öfvervinna penningefrågan.

Vattenförbindelserne äro redan nu så lunda, att ett fartyg kan intaga last i Port-Arthur ved Öfresjön och segla direkte till Liverpool eller en annan europäisk hamn. Man transporterar föröfrigt icke nu produkterna på detta sätt, men skaffar dem på små flodångare till de atlantiska hamnplatserne, omlastar dem derstädes i de stora Oceanångarne och bringer dem i dessa till Europa. Detta transportsätt är för tillfället billigare än den direkta transporten.

Kreatur bringas naturligtvis stöds på jernväg till hamnplatserne. Den canadiska pacificbanan har utfärdat utmärkta bestämmelser för kreaturtransporten från Nordvest-Territoriet till förenade staterna och atlantiska kusten. Äfven jordegarna i Montana i förenade staterna förstå att uppskatta dessa och föra sin boskap, som är bestämd till export på Europa eller för slagterier i Chicago, upp på canadisk grund och afsända den från Maple-Creek med den canadiska pacificbanan.

Utom de amerikanska och europäiska marknaderna, som stå öppna för Manitobas befolkning medels proviusens förträffliga kommunikationer, finnas äfven i Nordvest-Territoriet en god marknad. De talrika invandrarna såväl som de många arbetarne, som sysselsättas med jernvägsanläggning, äro köpare af hvargehanda landbruksprodukter.

Att man redan fått öppnadt ögonen för de fördelarne, som Manitoba bjuder, bevisas klart nog af den stora mängd invandrare, som under de sista åren bosatt sig i provinsen. Liksom svampar hafva städarne skjutet upp ur jorden derstädes. Winnipeg, Manitobas hufvudstad, var 1870 endast en by, en simpel handelsstation för Hudsonsbukt kompaniet och räknade näppe 250 invånare. Nu har den öfver 30,000 invånare, har breda, vackra gator, stora butiker för affärshus, praktfulla privathus och vackra regerings- och jernvägs-byggnader. Staden belyses med elektricitet och gas, spårvägar genomkorsa den i olika riktningar, kortsagt man finner der all den samma komfort, som i en större stad i kontinenten. Inbyggarna anse den med rätt som en af Amerikas stora handelshufvudstäder i sin uppväxt i Nordvestens oerhörda landsträckningar måste afsätta sina varor vesterpå och Winnipeg är på grund af sitt läge den naturlige stapelplatsen för dessa varor.

Staden Brandon är först anlagt 1881 och har redan nära 4,000 invånare. Denna staden, som ligger präktigt vid Assiniboyn-floden är marknadsplatsen för distrikterna norr om staden intill Minnedosa och mot syd till Turtle Mountains (Skölpadde-bergen). På liknande sätt hafva de öfriga städerna i vestern uppblomstrat: Portage la Prairie, Emerson Regina, Moose Jaw och Calgary.

JAGT OCH FISKERI.

Jagt och fiskeri gifva godt utbyte. De existerande jagtlagarne äro enkla och alldeles icke stränga och gifva det vilda en längre fredlysningstid för att skydda det emot fullständig utrotning. Rådjur, räfvar, harar, ottrar, bäfvar, tvättbjörnar, ekorrar såväl som morkullor, vaktlar, düfvor, änder, rapphöns, prairihöns äro de arter der jagas. Blufflar, som förr genomströfvade Nordvesterns utsträckta sletter i stora hjordar träffas nu ytterst sällan. De talrika sjöarne och floderna äro rika på fisk af hvarge slag.

SKOLOR OCH KYRKOR.

Skolväsendet som hvilar i regeringens händer är mycket utsträckt och möjliggör det för den fattigaste såväl som för den rikaste att gifva sina barn en grundlig uppfostring. För befolkningens fattigare och medel klasser hafva friskolor blifvit upprättade, hvar barn få en god elementar undervisning; vägen till landets högre läroanstalter står öppen för hvaroch en. Barn af fattiga invandrare, som i sitt förra hem väl knappast skulle erhållit synnerlig uppfostring hafva här arbetat sig fram till goda ställningar.

Kyrkan är fri och själfständig och man finner derföre alla konfessioner representerade i Canada.

POST OCH TELEGRAF.

Posten står under regeringens ledning. Der äro upprättat postkontor i alla bygdar och på de aflägnaste platser. Som bevis på postväsendets utbredelse i Canada kan anföras att der enlig officiella berättningen år 1884 varo upprättade 6837 postkontor derstädes, genom hvilka samma år befordrades 65,100,000 bref.

Telegrafsystemet är med undantag af få linier, som tillhöra regeringen, genom ett parlamentsbeslut öfverdragit privatselskaper. Det största af dessa selskap är Nordvest-telegraf-kompaniet, som ensamt eger 31,673 eng. mil trådar.

SKANDINAVISK KOLONI.

För att samla de skandinaviska invandrarna till en koloni har den canadiska regeringen i förslaget år förbehållit sådana ensamt begagnande af 4 townships i Minnedosa. 12 Mil norr om staden Minnedosa-

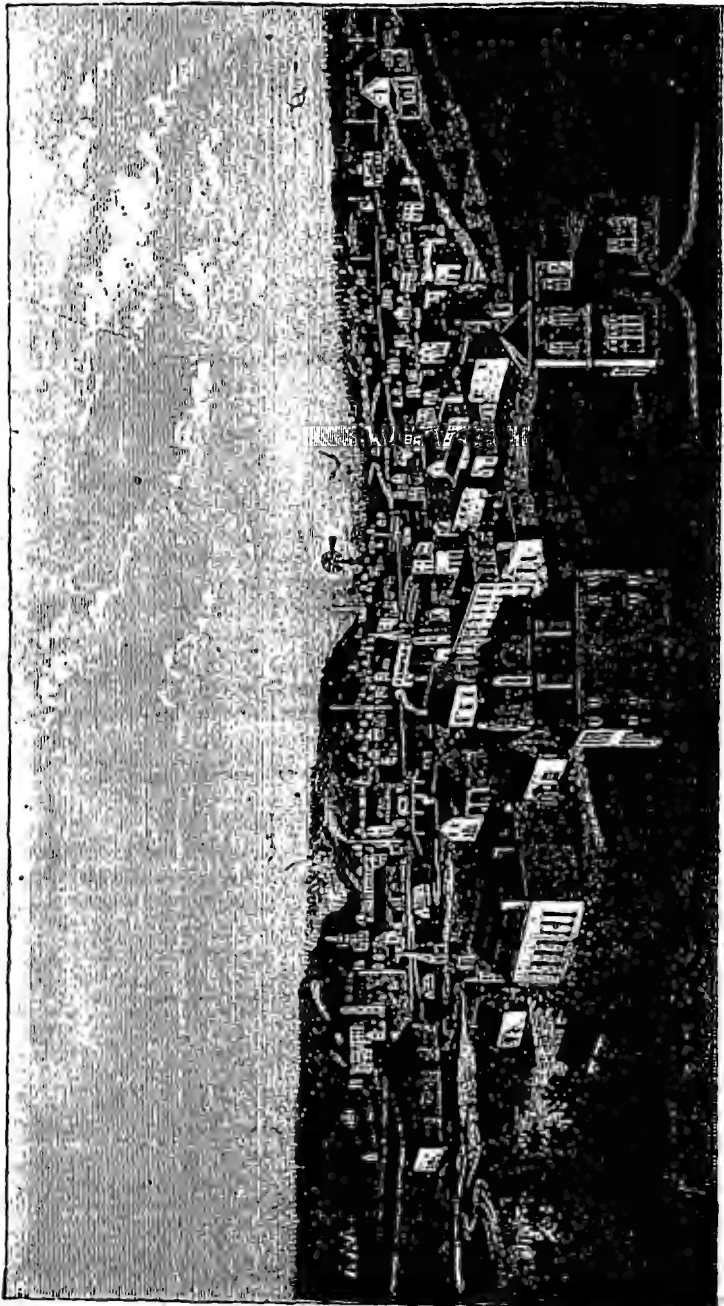
Reservationen innehåller öfver 80,000 acres land eller 144 eng kvadratmil prairie, hvor det finnas rikliga skogar af fur björk och poppel. Friskt rinnande vatten genomkorsar den i många riktningar, den har ångar med öfverflöd på hö och vildt, stort och smått, finnes der ingen brist på. Många af elfvarne äro rika på fisk och beläggas aldrig med is. Der anlägges för tillfället en 100 fot bred almän väg genom reservationen från Minnedosa. Mitt i kolonien ligger Otter sjöen, känd för sin rikedom på fisk. Det är från denne 5 □ mil större sjö, att indianerna tidigare hafva skaffat sig hela sitt föråd af fisk. Rolling River (den rullande elfven) löper från nord till sydvest genom reservationen, och gifver en utmärkt väg till timmertransport under sommarmånaderna. Elfven har äfven på många ställen utmärkta belägenheter för sågverk; ett sådant har redan upprättats.

Grunden är således lagd till en stor skandinavisk koloni, och öfver 30 familjer hafva redan begagnat sig af de favorabla villkoren och hafva upptagit jord i reservationen. Omsesidig hjälp är deras valsfråk, och med hjälp häraf komma de lätt öfver nybyggarellfvets första svårigheter. I framtiden skall ingen skandinav, som länkar efter friheten och oafhängigheten i det rika canadiska nordvestern, behöfva frukta för att slå ensammen hjälplös, måhända ändock utan att kunna tala med eller förstå en enda menniska. Han skall finna bröder och vänner, hvars exempel gifver honom mod, och hvilkas hjälp lättar besvärigheterna.

Hr. J. H. Noreus är förman för det skandinaviska kolonisations-sällskapet. Han har undersökt landet med speciellt hänsyn på Skandinavien smak och vanor från hemorten. Och efter honom är reservationens hufvudstad uppkallad. För närvarande uppföres i Norens en större byggnad, 600 fot lång och 100 fot bred; den skall användas som kyrka, skola, vistelsesplats för emigranter och upplagshus. Ett stort fartyg har blifvit byggt till att befara Ottersjöen.

Kolonisterna nära alla de största framtidshopp, och ingen befruktar icke att kunna slå sig igenom de första åren. Manitoba och nordvestbanan, som anlägges från Minnedosa vesterpå, lofvar nemligen, åt en hvar som önskar, olika arbeten i flera år.

Föröfrigt hafva redan i många år åtskilliga skandinaver varit i Manitoba förnämligast som arbetare. Skandinaverna anses der för de absolut bästa arbetare och föredragas derför alltid framför hvarge annan Nation. I Winnipeg finnas en massa skandinaver i alla möjliga affärer. Goda tjenstpigor få en lön, om hvilken de hemma aldrig torda drömma, och många hafva redan begagnat sig deraf. Der finnas skandinaviska hoteller och logishus i staden, hvar skandinavisk mat serveras; i den sista tiden hafva skandinaverna slutat sig samman till en menighet, byggt en kyrka och begynna i det hela att finna sig hemmastadda på stället. Äfven i de vestigare städerna, Brandon, Moose Jaw, Calgary o.s.v. äro der många skandinaver såväl som spredda öfver hela landet.

En rad blomstrande städer har vuxit upp i Manitoba och nordväst-territoriet, bland andra Calgary, Regina, Brandon, Portage-la-Prairie och
1884—MINNEDOSA—1884,

Som präntande teckning visar. MINNEDOSA ligger mitt i ett af de bästa distrikten i Nord-Amerika, lott eng. mil nordväst om Winnipeg vid Manitoba- och nordväst-banan. Den har flera qvarnar, spinnmills-hisar, hotell, kyrkor, skolor, butiker o. s. v.

SKANDINAVISKA BLAD OM CANADA.

Af de många berömmade uttalelser om Canada, som framkommit i skandinaviska tidningar, framhållves her några.

"Stavanger Amstidende" skrifver i sitt No. 258 den 4 Novbr 1885.

"20 vagnslaster Montana boskap passerade Winnipeg, den 29 Septbr. Hösten var då skaffad inom hus i hela Canada, Tröskningen upptager nu farmernes tid; öfverallt är utbyttet särdeles lofvande. Der finnes en ny svensk koloni i närheten af Minnedosa, med Mr. Noreus som präsidet; han besökte Winnipeg den 2re Oktbr. Koloniens hufvudsäte hetter Norens. Under de sista 2 veckorna hade, sade han, 36 settlare sluttat sig till kolonien; 3 byggningar varo under uppföring, af hvilka den ene skulle användas som kyrka och skola, en till hufvudvarter för immigranterne och en till butik. En stor "tvåäckare" var byggd till att besegla insjön Otter. Settllarne funno glädje vid hoppet om koloniens framgång, idet de kände sig säkra i att det skulle gå väl. Den canadiska regeringen har utsatt detta utmärkta land till bebyggelse och detta är första steget, som är gjort till att uppmuntra skandinaviska settlare. Der finnes godt timmer och öfverflöd på vildt. Jernvägsauthoriteterna bereda sig på att gifva de nya settllarne tillräckligt arbete vid linie anläggningen och framskaffande af sleepers etc., liksom grufkompanierna väntas att skola komma i drift.

CHRISTIANIA "MORGENBLADET" SKRIFVER DEN

10de NOVBR., 1885.

"Akerbruket i Canada. — Hon. John Carling, den nye ministern för akerbruk i Canada, har just gjort några anmärkningar, som hafva till ändamål att visa de hastiga framstig Canada hafver gjort under de sista åren, med angående å utveckling af jordbruk. Han framhådde att underdet 1871 värdet å djur och animaliska produkter belöpte sig till 179,861,227 dollars, så uppgingo de 1881 till 222,062,480 dollars, och medan i samma tidrum värdet af marknadsprodukter steg från 100,627,319 dollars till 151,826,612 dollars, hvilket på båda delar är en samlad förökelse af 91,460,546 dollars. Utskeppningen af varor hade likaledes tilltaget märkvärdigt; förökningen från 1874 till 1884 var icke mindre än 11,354,571 dollars. Boskapshandeln hade vistaog tilltaget mera än någon annan afstegren med Storbritanien och det finnes allt skäl att antaga, att dens ställning i detta hänseende skall hålla sig 1874 exporterades till England och Skotland 29,623 stycken kreatur, med ett värde å 951,269 dollars, och ett slående bevis för den förbättrade kvaliteten är, att fast än det endast utskeppades år 1878, 29,925 stkr kreatur till Stor-

britannien, var värdet af dessa likväl 1,152,334 dollars, underdet likväl det följande året värdet af utskeppade 46,569 st kreatur endast blef 2,096,695 dollars. Förlidet år utfördes 89,263 st till ett värde af 5,681,682 dollars, och vid den tiden, Hr Carling gifvet sin berättelse, har utförseln i år belöpit sig till 134,441 st kreatur, med värde af 7,580,043 dollars. Afven från 1874 till 1884 hade exporten af hästar och får förökadt värde med ang till 1,969,962 dollars, och för de senare 842,041 dollars.

“Med hänsyn till produktion och utförsel af ost meddelar Mr. Carling, att den canadiska artikeln dominerar England marknader och anerkändes som det bästa åtminstone från Amerika. Utförseln af ost hade också gått raskt framåt; exporten till 1874 uppgick till 24,050,082 skålpund med värde af 3,523,301 dollars, men förlidet år hade den nått upp till 69,765,423 Pd, hvilka hade ett värde af 7,251,989 dollars. Exporten af smör har de sista 11 åren hållet sig jemut genomsnittligt ca 12,000,000 Pd årligen, med ungefärligt värde stort 2,500,000 dollars, hvilket med betraktande af den betydliga tillökningen af ostexporten också är märkvärdig. Affärerna med ägg voro lika så främätgående från 4,407,534 dussin till ett värde af 1,960,197 år 1884. Der har äfven varit förökelse med hänsyn å mängd och värde af korn, råg, hafre och arter, underdet hveteaffärerna varierat något. Der har likaledes varit en betydlig export af frukt, idet der i de sista 5 åren genomsnittligen exporterades 187,746 fustager till ett värde af 438,018 dollars, hvilket är en tillökning af 36,662 fustager mera än för 16 år sedan.

OMDÖME AF EN BOFAST SKANDINAV.

En Skandinav, bosatt i den kanadensiska nordvestern, har hemsiändt följande bref angående sitt nya hem. Brefskrifvaren, hvars namn är HENRIK C. JACOBSEN, bor ung. 6 engelska mil från staden Moosomin vid den Can. Pacific-banan.

“Jag är född och uppfosttrad i Norra Slesvig, men reste hemifrån som helt ung och lefde i skilda land i Europa och Afrika. Jag hörde emellertid så mycket om det präktiga hvetelandet i nordvestern hvartill tusentals emigranter af alla nationer strömmade, att jag beslöt att resa dit ut och se med egna ögon om ryktet talade sanning. Då jag kom till Winnipeg, fick jag veta, att det mesta af åkerlandet der i närheten var upptaget; jag reste därför vester ut på den kanadensiska Pacific-banan och inskref mig på landtkontoret i Birtle för $\frac{1}{4}$ section land 320 acres stor, nemligen 160 acres egen jord och förköpsrätt till andra 160 acres. Härför betalade jag det den vanliga regeringskontor afgiften 20 dollars; 10 för vardera 160 acres. Och för förköpslandet skall jag dessutom betala regeringen $2\frac{1}{2}$ dollars per acre, men först om 3 år.

Mitt land ligger omkring 6 mil söder om Moosomin station, en rasht växande liten stad, 220 mil vester om Winnipeg. Då jag kom väl sent

här till landet i fjor, kunde jag icke göra stort annat på mitt land än bygga ett bjelkhus och ett stall. Men i år begynte jag odla min jord, så snart snön började försvinna, alltså bortåt medlet af april.

Jag började plöja med oxar, som de fleste af mina grannar, gjorde, men då det gick mågot långsamt, sålde jag oxarne och köpte ett par hästar, som gjorde arbetet fortare och bättre, fastän oxar äro betydligt billigare att hålla.

Jag har upplöjt bortåt 45 acres jord på mitt eget land, af hvilka 20 äro besädda med hvete, hafre och potatis, hvilket allt trives utmärkt. Efter att hafva afbränt det gamla prärie gräset, lade vi helt enkelt utsädet på marken och plöjde det så ned. Detta är det enklaste och fortaste förfaringssättet det första året, och de fleste af mina grannar gjorde det samma. Det skulle dock hafva varit bättre om vi hade lagt säden i plogjorden och så harvat den ned, då vi i så fall skulle hafva fått bättre gröda. Som det nu är, väntar jag dock att få 20 bushels hvete pr acre, 25 à 30 bushels hafre. Hvad potatis angår, vet jag icke ännu, hur mycket jag kan få, men den har all sammans kommit väl upp och ser lofvande ut. Korn, ärter och turnips trives också utmärkt här, så vidt jag har sett. Jag har en köksträdgård, hvori jag har planterat lök, morötter, turnips, persilja, ärter, rüdisor, salad, rödbetor o. s. v., och alla dessa komma alldeles förträffligt upp.

Jordmänen består hufvudsakligen af svart mylla från 8 tum till 2—3 fot djup på underlag af ler, och lämpar sig särskildt för odling af hvete utaf allra bästa sort. Der är vanligen öfverflöd af vatten i floder, bäckar och kärr, och timmer finnes också i större och mindre mängd öfver hela landet.

Klimatet i nordvestern är mycket helsosamt och styrkande, och enligt min åsigt skall det passa förträffligt för skandinaver och tyskar. Barn trivas väl, och feber- och andra sjukdomar äro så godt som icke kända bland befolkningen i landtdistrikterna i nordvestern. Våren är som oftast torr och klar, sommarens varm med åskbyar då och då, hösten är härlig, och vintern, som begynner ungefär midt i november och fortfar utan uppehåll till medlet af april, är i allmänhet klar och frisk, om än en smula kall. Somliga människor tro, att vintern är allt för sträng här; det har emellertid icke varit min erfarenhet. Om man baru håller sitt hus varmt och tager på sig tjockt undertyg, behöver man icke frukta, att kölden skall genera.

Landet här rundt omkring blir nu raskt upptaget, men ännu finnes det millioner acres godt åkerland, som blott vänta på kolonister, och en hvar som har eller kan förtjena tillräckligt kapital till att begynna ett landbruk, kan ingenting bättre göra än komma hit och skapa ett nytt och lyckligt hem åt sig och de sina.

Ju mer jag ser af mitt eget land och landet öfver hufvad, desto mera tycker jag om det, och om allt går godt, väntar jag att under loppet af 4 à 5 år härefter blifva en jemförelsevis oberoende man och kunna vända åter på besök till mitt faderesland.

Detta är min åsigt om den kanadensiska nordvestern.

HENRIK C. JACOBSEN."

HVARFÖR BÖR MANITOBA OCH NORDVEST-TERRITORIET ANBEFALLAS UTVANDRARE FRÅN DE SKANDINAVISKA LANDEN TILL KOLONISATION ?

1.—Manitobas klimat är mycket hälsosamt och liknar Skandinavien. Klimatfebrar grassera lika litet der som i norra Europa. Den frossfeber, för hvilken så många kolonister i Kansas och Texas duka under, förekommer inte alls i Manitoba, tvärt om, Manitoba besökes ofta som kurort af farmare, som måst lida för mycket af feber i sydstaterna.

2.—Jordmånen erkännes af de högsta auktoriteter för att vara den fruktbaraste i Amerika. Dess bearbetning är mycket enkel. Blott prärien plöjes, är den färdig till sådd.

3.—Manitobas produkter äro de samma som norra Europas. Nybyggaren skall alltså icke först lära odlingen af bomull, ris o.s.v., såsom det t. ex. är nödvändigt i Texas. Der potatis, kål och rofvor trivas, der råder ett klimat, som skandinaver kunna tåla. Odlingen af bomull och ris är mera ett arbete för negrer. Man kan bäst bedöma ett land efter dess produkter.

4.—Afståndet från Europa är jemförelsevis ringa, och reseomkostnaderna äro till följd deraf låga.

5.—De goda kommunikationerna i Manitoba göradett möjligt att afhända dess produkter på de östliga och vestliga marknaderna och utföra dem till Europa. Kolonisten får derfor goda priser för sina produkter.

6.—I Manitoba herska lika ordnade tillstånd som i de skandinaviska landen, och lif och egendom äro lika säkra der.

7. Skolgången är fri för de fattigare klassernas och medelklassernas barn, och det finnes skolor i alla provinsens delar.

8.—I Manitoba råder fullständig religionsfrihet, och der finnas till följd deraf kyrkor af alla bekännelser.

9.—Der gifvas inga tryckande skatter, intet tvång som värnepligten i några af de skandinaviska landen; en hver lefver fritt der och har blott att respektera lagarne, som äro inrättade till beskydd och till säkerhet för hans person och egendom.

10.—Nybyggare kunna af regeringen erhålla fri jord, hvarom de närmare bestämmelserna kunna läsas längre fram i denna skrift. Landsträckor, som delvis äro uppodlade, kunna köpas till moderata priser.

11.—Då den kanadensiska Pacific-banan, som genomskär Manitoba och Nordvest-Territoriet, nu är färdig, och dessa trakter sålunda äro satta i förbindelse både med Atlantiska oceanen och Stilla hafvet, kan man med säkerhet vänta, att landet fort skall blifva bebyggt.

12.—Chancerna för att raskt arbeta sig fram äro ojemförligt större i nyligen öppnade landsdelar än i tätt befolkade stater. Den, som kommer först, kan sjelf utsöka, de som komma senare få taga hvad som blir öfver.

13.—I Manitoba finnas många skandinaver, och invandrare kunna utan svårighet komma att bosätta sig bland sina landsmän. De kunna derfor mycket väl reda sig med sitt modersmål, oaktadt det engelska språket är det förherskande.

RÅD ÅT NYBYGGARE.

En hvar, som har i sinnet att utvandra till Manitoba eller Nordvest-Territoriet, måste föresätta sig att icke skygga för arbete der och städse gå till det med lif och lust. Dryckesbröder skola icke utvandra dit; de gå förr under der än i Europa.

Mest användning finnes der för praktiska landtmän. De ofantliga sträckorna fruktbart land vänta blott på dem för att kasta rika frukter af deras arbete i famnen på dem. Tjensteflickor kunna komma, huri många som helst, och städse finna platser med god lön. Vanliga arbetare och handtverkare, som murare, timmermän, smeder, skomakare, skräddare o. s. v. kunna lätt finna sysselsättning, och de hafva särskildt goda chancer i Manitoba, om de utom sina professioner också förstå sig något på landtbruket och alltså kunna taga arbete på en farm, om de icke strax kunna finna något arbete i sitt yrke. Deremot böra handtverkare i de speciella yrkena helst förfråga sig om sitt speciella yrke hos en af regerings-agenterna, innan de utvandra, så vida de icke förstås äro villiga att eventuellt lägga sin profession på hyllan och egna sig åt landtbruket.

Expeditör, kontorister, bokhållare kan det icke anbefollas att resa till Manitoba, då dem infödda befolkningen har ungt folk tillräckligt till att fylla de lediga platserna. Om de för öfrigt hafva lust och förmåga att åtaga sig farmarbete, hafva de naturligtvis samma utsigter som alla andra. Det finnes icke få farmare i nordvestern, som förut arbetat på kontor.

Kolonisten borde om möjligt inrätta sig så, att han är på platsen i slutet af april eller maj, då plöjningen af jorden börjar. Personer, som vilja taga arbete på en farm, finna då strax sysselsättning med hög lön. Sommar- och höstmånaderna kunna likaledes anbefallas till invandring. Vintermånaderna böra helst undvikas, emedan det då öfverallt i Amerika faller sig svårt för dem nyanlända att finna lönande arbete.

Det måste tillrådas invandraren att medtaga goda, solida kläder, allt det linne han har, ylleäcken, sängdynor, kuddar o. s. v. Alla dessa saker äro dyrare i Manitoba än i Europa. Mindre redskap, såsom knifvar, gafflar, skedar o. s. v., kunna också medtagas, likaledes mindre husgerådssaker. Vid inpackningen af sakerna får man dock icke glömma, att det blott tillåtes hvarje passagerare ett bestämt quantum bagage på fartyget och på de Amerikanska jernvägarne, och att det beräknas mycket höga priser för öfvervigt. Man skall därför låta större möbler, såsom t. ex. bord och stolar, stanna kvar, ej heller lersaker böra medtagas, då de lätt gå i sönder under transporten. Handtverkare medtaga naturligtvis sina verktyg, om de icke äro för tunga eller upptaga för mycken plats. Landtbruks-redskap, såsom hackor och spadar, skall man hellre låta stanna hemma, då sådana saker kunna köpas till moderata priser i Manitoba och de som fås der äro vida mera ändamålsenliga och praktiska att bearbeta jorden med än de europeiska redskapen.

Alla penningar skola vexas i dollars hemma, då skandinaviska penningar blott med förlust kunna vexas i Manitoba. I synnerhet skandinaviska papperspenningar måste man akta sig för att medtaga, då förlusten vid vaxlingen är mycket stor. Personer som medföra större summor, göra bäst uti att hemma köpa en vaxel eller ett kreditiv på en transatlantisk bank, då det alltid är obehagligt att resa med en stor penningesumma i fickan.

Resan till Manitoba tager bortåt 14 dagar. Om öfverfartspriser, bagage o. s. v. lemnar den på bokens sista sida anförde agenten gärna alla upplysningar.

Då det vid ankomsten till den transatlantiska hamnen alltid tränger sig en mängd jernvägs-och landtagenter kring emigranterna, som söka vinna dessa hvar för sitt land, är det lämpligast att allaredan hemma i Sverige köpa sig en genomgående biljett till Winnipeg i Manitoba. Utvandrareu slipper derigenom många obehagliga bryderier och mottages vid ankomsten till Winnipeg af regeringens agent, som beredvilligt står honom bi med råd och dåd.

ntario.

Proinsen Ontario ligger norr om de stora amerikanska insjöarne och skiljes från provinsen Quebec genom Ottawa-floden. Jorden är olikartad i de olika distrikterna, men en stor del af provinsen är utomordentligt fruktbar och som skapad för landtbruk. Ontario är mycket rik på mineralier; jern, koppar, bly, silfver, marmor, petroleum, salt; o. s. v. finnes i mängd. Allmänt bekanta äro också

de väldiga granskogarne i denna provins. Insjöarne äro mycket rika på fisk, skogarne hafva vildt af de mest skilda slag för jägaren.

Klimatet är likt det i de öfriga provinserna, men om vintern mildare än i Quebec. Alla slags säd, hvithetor och rötter trifvas förträffligt. Majs odlas mycket i de sydliga delarne af provinsen och gifver bättre skörd der än i Kansas, Missouri och Illinois. Äplen, aprikoser, plommon, persikor odlas i massvis; i synnerhet de senare utgöra en betydlig handelsartikel. Fruktträdgårdar med 3,000 till 10,000 persiketräd ser man ofta; likaledes stora äppleplantager. Vidsträckt vingårdar äro anlagda i de mest olika delar af provinsen och gifva riklig vinst; då Ontario-vinen beständigt blir allt mera ömtyckt, lofvar vinproductionen att blifva en betydlig industrigren.

Skolor, som kunna besökas fritt, finnes det många. Redan 1880 räknades Ontario 5,137 skolor. Kyrkor för alla möjliga trösbekännelser finnas i alla landets delar.

Fri jord bortgifves i de nordliga delarne af provinsen mellan Ottawa-floden och Georgian Bay. Hvarje familjöfverhufvud kan der erhålla 200 acres (ca. 862 tunnland) jord och hvarje mansperson öfver 18 år 100 acres (81 tld) skogland fritt.

Vilkoren äro: 15 af hvarje 100 acres måste rödjäs och odlas under toppet af 5 år, ett boningshus, minst 16 fot bredt och 20 fot långt måste resas, vidare måste nybyggaren bo på sin egendom minst 6 månader om året. Lagfart på egendomen meddelas efter 5 års förlopp.

Orödjadt land kan också köpas till priser, som variera emellan $\frac{1}{2}$ och 10 dollars (2 till 37 kronor) per acre, rödjadt land och farm, som redan är satt i bättre stånd med byggnader, kan köpas från 20 till 50 dollars (75 till 185 kr.) per acre; beloppet kan i de allra flesta fall betalas i terminar, som sträcka sig öfver flere år.

MYNT OCH MÅTT.

Myntet i Amerika är *Dollars* och *Cents*, hvaraf en dollar, som delas i 100 cents, är lika med 3 kr. 75 öre. Guld, silfver och papperspenningar äro nu lika i värde, och då papperspenningar äro lättare att handtera, och bära på sig än guld och silfver, föredragas de, då större summor skola utbetalas. Man har sedlar på 1, 2, 4, 5, 10, 20, 50, 100 och 1000 dollars, guldstycken på 1, 2 $\frac{1}{2}$, 3, 5, 10 och 20 dollars, silfverpenningar på 3, 5, 10, 20, 25, 50 och 100 cents, nickel på 3 cents samt kopparpenningar på 1 och 2 cents. Alla penningar äro garanterade af regeringen.

Måttet för spannmål är *bushels*, hvaraf 1 motsvarar 36 liter (8 käppar), och för flytande varor *gallons*, hvaraf 1 är ung. lika med 4 l. (1 $\frac{1}{2}$ kanna). För ved gäller *cord*, hvaraf 1 är ung. lika med en svensk famn.

Längdmåttet är engelska mil, hvaraf det går 6 på en (gammal) svensk mil. Andra längdmått äro *yards*, hvaraf 1 är lika med 1 $\frac{1}{2}$ svensk aln och som indelas i 3 engelska fot.

Land mätes i *acres*, hvaraf 1 är af regeringen uppmätt i lika med $\frac{1}{4}$ tunnland. Det är af regeringen uppmätt i regelbundna kvadrater, som äro en engelsk mil på hvarje sida och kallas en *section*. Denna innehåller 640 acres och indelas åter igen i 4 lika stora delar eller *quartsectioner*, hvar och en innehållande 160 acres (120 tunnland).

OTTAWA DALEN.

(OTTAWA VALLEY) förtjenar särskildt att omtalas. Denna ytterst fruktbara del, som genomströmmas af Ottawa-floden, den som gifver en areal of 80,000 eng. kvadratomil vatten, är till största delan bevuxen med värdefull skog; gran, bok, ek och lönn äro de viktigaste trädslagen. Landet får rikligt vatten från talrika bifloder och insjöar och innehåller änsenliga sträckor ytterst fruktbar jord.

Floderna begagnas i allmänhet af industrien. Talrika sågvarnar drivas medels vattenkraft och åstadkomma årligen millioner fot byggnads- och anvat-timmer. Tusentals händer finna här hela året om lönande sysselsättning och god förtjänst. Betydlig är också detta distrikts mineralhaltighet; järn, bly, koppar, marmor, apatit (fosforsyrad kalk) äro de viktigaste produkterna. I apatitminorna, så väl som i järnminorna i hufvudstaden Ottawas närhet finna tusentals menniskor sysselsättning, och dessa betydliga arbetsmarknader kunna fort och billigt nås per bana eller per fartyg från deatlantiskuhamnarne.

Den kanadensiska Pacific-banan är nu lagd genom det fruktbara Algoma-distriktet, hvarengom Ottawa-dalen är satt i direkt förbindelse med den rika, välbekanta Red River-dalen. Många sidolinjer äro allaredan färdiga, andra äro under byggnad eller projekterade; för befordrande och underlättad af trafiken är alltså nog mycket sörjdt. Många svenskar, norrmän och danskar hafva slagit sig ned nära untill den kanadensiska Pacific-banan, som går igenom Algoma-distriktet.

Ottawa-dalen förtjenar särskild uppmärksamhet, emedan den bjuder kolonisterna alla chanser för att raskt arbeta sig upp och på samma gång lätt kan nås från inskeppningshamnarne för billig afgift. Vesterut måste den ankomme fara, i de stora hamnstäderna kan han icke stanna, emedan han der blott mycket svårt finner arbete och lifvet der är mycket dyrt. De flesta af de utvandrare, som skriva klagande bref till sina släktingar i Europa, äro just sådana som vid ankomsten till den transatlantiska hamnen lägga armarna i kors och tänka, att då de nu äro i Amerika, kommer förtjensten af sig sjelf. Det är grundfalskt. Den som strax finner arbete på platser som New York, Baltimore eller Quebec, han skall naturligtvis stanna der, men alla andra bör det tillrådas att strax fara vidare vesterut och uppsöka sådana platser, der de äro säkra på att finna sysselsättning och god förtjenst. Ett sådant distrikt är Ottawa-dalen.

Personer med kapital kunna der köpa uppodlade farmar till rimliga priser; fri jord kan ännu erhållas på åtskilliga ställen.

Quebec

Proinsen Quebec är 188,000 eng. kvadrätmil stor och räknade 1881 1,360,000 inbyggare. Jorden är af god

kvalitet och dess produktionskraft lik de andra trakternas i Kanada.

Boskapskötsel drifves mycket och som oftast i stor skala; det samlade värdet af den 1882 exporterade boskapen och af produkter utaf boskapskötseln belöpte sig till 10,700,000 dollars.

Quebec har många och stora skogssträckor dessutom utgöra minprodukterna en betydlig inkomstkälla för provinsen. Guld, silver, bly, jern, platina, och i synnerhet koppar finnes i åtskilliga distrikt. 1882 hade de exporterade metallerna ett värde af 519,000 dollars.

Kommunikationer skaffa jernvägarne och St. Lawrence-floden. Provinsen har två skeppshamnar, Montreal och Quebec, som båda hafva långsträckt kajer till bekväm lossning och lastning af frakterna, och fartyg på 5,000 tons kunna ankra ända upp vid kajerna.

På åtta af de stora kolonisations-vägarne kan en hvar manlig kolonist, som är 18 år gammal, erhålla 100 acres land fritt. Villkoren äro, att det efter 4 års förlopp skall vara rest ett boningshus på det vidkommande landstycket och uppodladt 12 acres land. Då utfärdas lagfarts beviset (*letters patent*).

Det kan för öfrigt lika litet här som i Ontario tillrädas invandraren att strax efter sin ankomst öfvertaga fri jord, då han dock först måste lara att rödja jorden. Behandlingen af jord, som är beväxt med buskar och träd, är icke så lätt som af präriejorden i Manitoba. Äfven om kolonisten förstår sig grundligt på landbruket, gör han dock väl uti att först taga arbete på en farm, för att lära det mest fördelaktiga sätt att gripa arbetet an.

Kronojord kan köpas för 30 à 60 cents (1 kr. 10 öre à 2 kr. 25 öre) per acre. Provinsen har en frijordslag enligt hvilken under vissa villkor nybyggares egendom icke kan utpantas.

New Brunswick.

Nya Brunsvig (*New-Brunswick*) gränsar till provinserna Nya Skottland och Quebec, och mot söder till staten Maine, en af Förenta staterna. Det är större än Holland och Belgien och räknade år 1881 820,000 inbyggare.

Jorden är rik och frambringar all slags frukter, som odlas i norra Europa och

England; äplen, päron, plommon, körsbär, krusbär, smultron, vinbär mogna mycket väl. Potatis odlas i massa och är af förträfflig kvalitet. Alla sädesslag växa utmärkt.

Provinsen har rika skogar, som gifva förträffligt trä till skeppsbyggeri. Mycket vinstgivande är fiskeriet; år 1884 belöpte värdet af fångad och rensad fisk sig till 3,700,000 dollars. Industrien har på de sista åren tagit betydlig fart och gifver nu tusentals människor en god förtjenst.

Fri jord på 100 acres land bortskänkes åt familjer med barn under 18 år på följande villkor:

Mot erläggande af 20 dollars kontant, som bidrag till anläggande af vägar och broar, eller om vederbörande under 3 år årligen gör ett arbete, som är värdt 10 dollars.

Att ett boningshus skall vara byggt inom två år, att 10 acres jord skola vara rödjade och under odling inom 3 år och att bevis anskaffes för att vederbörande bor på sin nya egendom.

NYA DANMARK.

Ett mycket blomstrande och år efter år tillväxande skandinaviskt settlement finnes i denna provins, kalladt New Denmark eller Nya Danmark.

Det kan nås, på några få engelska mil när, med ångbåtar på St. Johns-floden, hvilka underhålla routen 8 till 9 månader om året.

Också per jernväg från St. John dagligen inom några miles afstånd.

I närheten af kolonien finnes en god marknad för afsättning af produkterna.

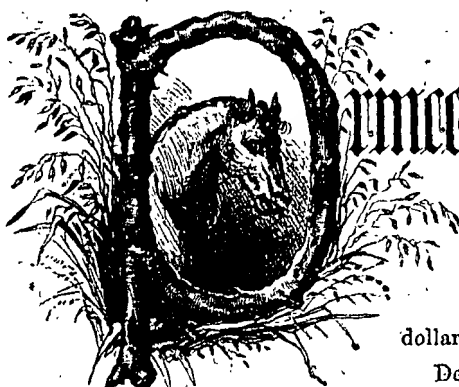
En annan väg skall snart blifva öppnad från Quebec direkt genom fullbordandet af New Brunswick-och Canada-jernvägen.

Herr H. P. L. Petersen, en i New Denmark bosatt skandinav, skref den 20 november 1884 till den kanadensiske regeringsagenten följande:—"Jag har i dag packat några provver af säd och rotfrukter till försändande under Eder adress vid första lägenhet. De äro prof. på säd o. s. v. vuxet i Nya Danmark, och jag bör nämna, att jag blott har tagit sädesproven som de föllo från tröskmaskinen utan att utvälja dem; så att de framställa en verklig medelkvalitet af de här växande sädesslagen."

"Rotfrukterna äro resultat af fält-och icke af trädgårdsskötsel."

"Jag skall vidare taga mig friheten nämna, att detta settlement icke har varit bebyggt mer än tolf år och att de flesta nybyggare blott hafva varit här några få år; nästan alla kommo hit med tomma händer, och till följd deraf hafva de icke varit i stånd att odla sin jord med så stor fördel som skulle hafva varit fallet, om de varit i besittning äfven af små medel, när de kommo hit. Men detta bevisar, att en man i New Brunswick, äfven utan medel, kan bilda ett hem och skapa en lefnadsställning åt sig och sin familj och, något som varit fallet med rätt många i Nya Danmark, på 10 år eller mindre höja sig från jernförelsevis fattigdom till bekymmerfria och beqväma omständigheter—med intet annat än godt mod och villiga händer hafva de blifvit egare af vackra gårdar med från 30 till 60 acres rödjadt land med goda hus, lador, stall, hästar, kor, arbetsvagnar, slädar, maskiner o. s. v., och föra ett angenämt, fritt och oberoende lif."

"Dessa sakförhållanden i förbindelse med sädesproverna m. m. skola bevisa, hvad jag så ofta har påstått, att för en emigrant med få eller inga medel fins det ingen landsdel i Amerika som öfverträffar och knappt någon som kan mäta sig med New Brunswick."

Prince Edward Island.

(PRINS EDVARDS Ö.)

Största delen af jordarne i denna provins är redan i fasta händer; dock kunna farmar, som redan äro betydligt förbättrade, köpas för 20 dollars (74 kronor) per acre.

Denna ö frambringar i synnerhet utmärkta grässlåg och är särskildt känd för den goda hafvren, som trivas der. Hästar och hornboskap uppdragas i stora hjordar, och speciellt utförseln af de senare till England är en betydlig inkomstkälla för befolkningen. Fiskeri och skeppsbyggeri drifves likaledes starkt.

Nova Scotia.

(NOVA SCOTIA.)

Der är icke mycken disponibel jord i denna provins. Priset är 44 dollars (165 kronor) för 100 acres. Jorden egnar sig förträffligt för säd och jordfrukter, och stora quantiteter äpplen utföras.

Fiskfångsten gifver en mycket betydlig afkastning. I synnerhet handlas der med: stockfisk, makrill, kolja, till och hummer. Statistiken visar, att öfver 30,000 personer år 1883 varo sysselsatta med fiskeri och att den samlade afkastningen af denna näring belöpte sig till 8,700,000 dollars.

Nya Skottland har stora skogar med timmer till skeppsbyggeri och annat, som finner god afsättning till Förenta staterna, Vestindien o. s. v.

Halifax, hufvudstaden i provinsen, är vinterhamnplats för detta område. Den ligger vid en vacker vik och står medels jernvägslinjer i förbindelse med alla delar af kontinenten.

British Columbia.

Britiska Columbia, det så kallade "amerikanska Schweiz," är den vestligaste af de kanadensiska

provinserna och ligger emellan Klippiga bergen och Stilla hafvet. Det omfattar, inclusive Van Couvers ö, 341,000 eng. kvadratmil. Denna stora provins räknade år 1881 blott 50,000 inbyggare, men sedan dess har befolkningen tillväxt betydligt, från alla orter i Europa och på den amerikanska kontinenten hafva människor dragit dit för att bosätta sig.

De stora fördelar, som denna provins erbjuder kolonisten, blifva nu först riktigt bekanta, nu då den kanadensiska Pacific-banans byggnad är fullbordad och Britiska Columbia träder i direkt förbindelse med de östliga provinserna. Man kan nu på inemot 14 dagar komma från Europa till Britiska Columbia, och resan är betydligt billigare än förr, hvilket kommer att bidraga betydligt till landets hästiga kolonisering. Då denna bana går öfver den amerikanska kontinenten i den kortaste och rakaste linje, blott genomlöper fruktbara sträckor och både med sin östliga ändpunkt ligger närmare Europa och med sin vestliga närmare Kina och Japan än någon annan af Amerikas jernvägar, så måste i framtiden största delen af trafiken mellan Europa och Kina, Japan o. s. v. vända sig till denna linje. Som en blick på kartan visar, är resan från Liverpool (England) till Japan och Kina på denna väg öfver 1,000 eng. mil kortare än routen Liverpool—San Francisco till Japan eller Kina. Då Britiska Columbia dessutom eger förträffliga hamnar vid Stilla hafvet, är det en själfklar sak, att denna provins har en betydlig framtid för sig.

Klimatet i de sydligare distrikterna är mildare än i de öfriga provinserna. Det liknar Kaliforniens klimat, men sommaren är här icke på långt när så varm och torr; dock är den tillräckligt varm för att mogna alla de frukter, för hvilka Kalifornien är berömd. Om vintern faller det föga snö, så att boskapen på sina ställen stannar ute hela vintern. I de högre liggande trakterna nära Rocky Mountains äro vintrarne kallare och snöfallet större.

Jorden är blott delvis egnad för åkerbruk, då en stor del af Columbia har karakteren af bergsland. De sydliga distrikterna i

provinsen, belägna öster om Fraser-floden, så väl som Van Couvers ö, erbjuda för öfrigt landtmannen allt hvad han kan önska. Jorden är ytterst fruktbar och gifver rik gröda af alla sädesslag; hvete gifver på sina ställen 30—40 bushels per acre. Äpplen och päron odlas mycket och utmärka sig för både storlek och välsmak. De högre belägna distrikterna i provinsen äro mestadeles beväxta med mycket närande gräsarter och egna sig utmärkt för boskapskötsel.

Provincen är rik på skog, der finnes gran och fur på 300 fots höjd, ceder ek och tamarisk gifva värdefullt byggnadstimmer. I synnerhet må märkas Douglas-granen, som finnes i dalarne i praktfulla exemplar. Veden i denna gran är mycket seg och hållbar och mycket värdefull både till vanligt byggnadstimmer och till skeppsbyggeri. Stammarne äro snörräta och nå ofta en ofantlig längd. I parken vid parlamentsbyggnaden i Ottawa visas ett stycke af en sådan gran, som, afskuret på en höjd af 20 fot från marken, ännu mäter $8\frac{1}{2}$ fot i diameter. Sjelfva granen var 305 fot hög. Master, åttakantigt tillhuggna, 42 tum i genomskärning och 130 fot långa, äro mer eh gång utskeppade.

Exporten af trä till Sydamerika, Asien och Australien är allaredan nu betydlig, men skall om kort tid tilltaga ännu mera, då först rikligare arbetskrafter äro till funnandes och samfärdseln underlättas mera genom jernvägar och landsvägar. Här äro utmärkta chanser för kraftiga, friska och driftiga arbetare. Redan nu hafva tusentals arbetare sysselsättning och god förtjenst hela året om med att fälla träd, hugga stammarne till och transportera dem bort, och efterfrågningen efter arbetare måste naturligtvis städse växa, ju mera provinsen öppnas.

Der naturen redan bjuder menniskan så mycket, skall man med några penningar i ryggen så mycket fortare nå målet. Då en energisk man, som eger något kapital och icke är rädd för ett i början hårdt och rått lif, slår sig ned här, är han säker på att under loppet af kort tid blifva en välbergad man. Afven om det icke skulle gå så bra för honom det första och andra året, skall han blott vara uthållig; innan synnerligen länge måste han komma sig upp, då han arbetar på den sundaste basis.

Britiska Columbias fiskerier äro mycket rika. Fångsten af koljor, stör, forell och andra insjö- och flodfiskar har man hittills icke lagt så mycken vikt vid; dock sysselsatte sig redan 1882 circa 3,000 personer med laxfångst. Man finner i Britiska Columbia 6—7 slags lax, som i vikt variera mellan 2 och 13 kilogram; många äro dock betydligt tyngre; sålunda har man t. ex. fångat silfverlax, som vägde 30—35 kilogram. Den lax, som värderas högst på grund af sitt fina, välsmakande kött, är den som fångas från juni till augusti och i regeln väger $2\frac{1}{2}$ —3 kilogram. Denna prepareras som oftast till export och finner köpare i England till goda priser.

Hvilken stigning fiskeriet tagit på de senare åren bevisa följande tal: 1876 exporterade Britiska Columbia blott 8247 lädor lax (å 48 $\frac{1}{2}$ kilograms dosor), men 1882 utskeppades allaredan 250,000 lädor, som representera ett värde af 1,247,000 dollars. Men några floder äro också öfverfyllda med lax, sålunda i synnerhet den nedre Fraser-floden, hvarst man t. ex. med ett 100 famnars draggarn på 10 timmar fångade 853 st. lax.

Guld har allaredan blifvit utfördt sedan 1858; år 1882 belöpte det samlade värdet af exporten sig till 1,013,000 dollars. Jern, koppar, silfver, qvicksilfver, platina, antimon; vismuth finnes i de olika distrikterna; öfver hufvud taget är Britisk Columbia bestämd till att senare spela en framstående roll bland mindistrikterna. Bergsbruket är föga utveckladt, dels emedan arbetskrafterna ännu äro för dyra, dels emedan der ännu saknas kommunikationer till att föra de erhållna produkterna till marknaderna. Båda delarne skola blifva ansvärlunda nu, då den kanadensiska Pacific-banan är färdig. Rika kolbäddar bearbetas redan nu, Nanaimo-minorna på Van Couvers ö sysselsätta 800 personer och producerade 1882 nästan 300,000 tons.

Hvarje öfverhufvud för en familj, så väl en hvar ung man öfver 18 år, som förklarar sig vilja blifva britisk undersäte, kan låta inskrifva åt sig ett hvilket som helst landstykke som fri jord, förutsatt att det är uppmätt, ännu icke upptaget eller från annat håll inskrifvet, och tillförsäkrar sig derigenom förköpsrätten. För inskrifningen, som för öfrigt icke får gälla mer än 160 acres, skall en afgift af 10 dollars erläggas.

Kolonisten skall bo på och odla den sålunda förvärfvade jorden. Han får egendomsträtten efter 3 års förlopp, under hvilken tidrymd han måste hafva betalt regeringen 1 dollar för hvarje inskrifven acre jord. Då lagfart blott meddelas åt britiska undersåtar, måste kolonisten först låta naturlisera sig.

Det finnes några skandinaver i Britiska Columbia, mest energiska, driftiga män, somtidigt insett Britiska Columbias värde och utbytt sina gamla bostäder i Kalifornien etc. mot nya i denna provins. Deras då öfvertagna egendomar eller upprättade affärer stiga nu dagligen i värde genom befolkningens ständiga och raska tillväxt.

AGENTURER.

Af regeringen äro på skilda platser embetsmän anställda, som på kolonisternas förfrågan gifva dem alla upplysningar och i synnerhet äro dem behjelpiga med valet af kolonisationsort och jord. Man anvisar äfven handtverkare och vanliga arbetare sysselsättning och förtjenst. Hittills äro följande agenturer upprättade:

JOHN DYKE, 15, Water Street, Liverpool, England.

L. STAFFORD, Point Levis, Quebec.

J. A. DONALDSON, Strachan Avenue, Toronto, Ontario.

W. J. WILLS, Wellington Street, Ottawa, Ontario.

J. J. DALEY, Bonaventure Street, Montreal. Provins Quebec.

R. MACPHERSON, William Street, Kingston, Ontario.

JOHN SMITH, Great Western Railway Station, Hamilton, Ontario.

A. G. SMYTH, London, Ontario.

E. CLAY, Halifax, Nova Scotia.

S. GARDNER, St. John, New Brunswick.

W. C. B. GRAHAME, Winnipeg, Manitoba.

J. E. TETU, Railway Station, Emerson, Manitoba.

THOS. BENNETT, Brandon, Manitoba.

J. M. MCGOVERN, Port Arthur.

JOHN JESSOP, Victoria, Britisk Columbia.

FÖLJANDE ORDFÖRTECKNING OCK SAMTALS ÖFNINGAR
VILL VARA TILL NYTTA FÖR EMIGRANTER OCH
ANDRA, SOM HAR BEHÖF FÖR ENGELSKA SPRÅKET.

DIVERSE MATVAROR.

Svenska.	Engelska.	Uttal.
Smör, Bröd	Butter, Bread,	Bötter, Bröd
Orskött, Kalvkött	Beef, Veal	Bihf, Vihl
Färskött, Skinka	Mutton, Ham	Mötten, Häm
Fläsk, Fett	Pork, Lard	Pork, Lard
Korv, Ägg	Sausage, Egg	Såsidsch, Eg
Mjöl, Lök	Flour, Onion	Flaur, Onjön
Persilja, Peppar	Parsley, Pepper	Parsli, Pepper
Salt, Speksill	Salt, Salt herring	Sält, Sält herring
Klippfisk, Torsk	Salt-fish, Codfish	Sält Fisch, Kodfisch
Kaffe, Te	Coffee, Tea	Käff, Ti
Mjolk, Grädde	Milk, Cream	Milk, Krihm
Vatten, Öl	Water, Beer	Väter, Bier
Vin, Brännvin	Wine, Spirits, Brandy	Wein, Spirits, Brändi
Citron, Äpple	Lemon, Apple	Lemmon, Äppel
Päron, Vindruffvor	Pear, Grapes	Pär, Gräps
Krusbär	Gooseberry	Gausberri
Smultron	Strawberry	Sträberri

KLÄDNINGSSTYCKEN.

Öfverrock, Rock	Overcoat, Coat	Overkoot, Koot
Tröja, Väst	Jacket, Waistcoat	Jacket, Vestkoot
Benkläder, Sockor	Pants, Trousers, Socks	Pants, Troussers, Soks
Kalsonger, Skjorta	Drawers, Shirt	Dräers, Sjärt
Halsduk, Sko	Necktie, Shoes	Nektei, Sjuus

KLÄDNINGSSTYCKEN.

Svenska.	Engelska.	Uttal.
Stöflar, Hatt	Boots, Hat	Buuts, Hat
Mössa, Näsduk	Cap, Handkerchief	Käp, Händkertsjif
Kam, Borste	Comb, Brush	Käm, Brösch
Tvål, Kappa	Soap, Cloak	Soop, Klook
Kjol, Skört	Dress, Skirt	Dres, Sjört
Strumpor, Snörlif	Stockings, Corset	Stokkings, Kårset
Damhatt	Bonnet	Bännet
Kappa, till Hufvudet	Cap	Käp
Halsduk, Toflor	Necktie, Slippers	Nektei, Slippers
Schawl, Ring	Shawl, Ring	Schål, Ring
Tandborste, Svamp	Toothbrush, Sponge	Tutbrösch, Spönsch
Handduk, Krage	Towel, Collar	Tauel, Kollar

DAGAR OCH ÅRSTIDEN.

Måndag, Tisdag	Monday, Tuesday	Mondä, Tjusedä
Onsdag	Wednesday	Vednesdä
Torsdag, Fredag	Thursday, Friday	Tursdä, Freidä
Lördag, Söndag	Saturday, Sunday	Säturdä, Söndä
Januari, Februari	January, February	Jannuarri, Februarri
Mars, April	March, April	Martsch, April
Maj, Juni	May, June	Mä, Juun
Juli, Augusti	July, August	Juulei, Ägust
September, Oktober	September, October	September, Oktober
November, December	November, December	November, December
Vår, Sommar	Spring, Summer	Spring, Sömmer
Höst, Vinter	Fall, Winter	Fäl, Vintej
Jul, Nyår	Christmas, New Year	Kristmäs, Nju Jiir
Påsk, Pingst	Easter, Whitsuntide	Iister, Hyittsönteid
Köld, Värme	Cold, Heat	Koold, Hiit
Storm, Regn	Storm, Rain	Storm, Rän
Snö, Frost	Snow, Frost	Snöö, Frost

TAL.

Svenska.	Engelska.	Uttal.
En, Två, Tre, Fyra,	One two three four	Von tu thri-får
Fem, Sex, Sju, Åtta	five six seven eight	feiv six seven åt
Nio, Tiö, Elfva,	nine ten eleven	nein ten elev'n
Tolf, Tretton	twelve thirteen	tvälv thörtiin
Fjorton	fourteen	fårtiin
Femton, Sexton,	fifteen sixteen	fiftiin sixtiin
Sjutton, Aderton,	seventeen eighteen	sev'ntiin äetiin
Nitton, Tjugu,	nineteen twenty.	neintiin tventi
Trettio, Fyrtio,	thirty forty	thörti, fårti,
Femtio, Sextio,	fifty sixty	fifti sixti
Sjuttio, Attio	seventy eighty	sev'nti äti
Nittio	ninety	neinti
Ett Hundra	One hundred	Von höndred
Tjuguet	Twenty one	tventivon
Tjugutvå	Twenty two etc.	twentitu etc.

SPISREDSKAP.

Knif, Gaffel,	Knife, Fork,	Neif, Fårk,
Sked, Glas,	Spoon, Glass,	Spuun, Glass,
Kopp, Tallrik,	Cup, Plate,	Kop, Plåt,
Skål, Flaska,	Bowl, Bottle,	Boul, Bättel,
Duk, Eld.	Tablecloth, Fire,	Täbelklåth, Feier.

MÅL, VIGT, METALLER, FÄRGER OCK TYG.

1 Yard (c. 3 fot)	One yard,	Von Jard
1 Famn, 1 Tum,	One fathom, One inch,	Von fättom, Von Insch.
1 Mil,	One Mile,	Von Mail,
1 Centner,	A Hundredweight,	Ä Höndredvät,
1 Pund, 1 Unz	A pound, An ounce,	Ä Paund, än auns,
Jern, Stål,	Iron, Steel,	Eiron, Stiil,
Guld, Silver	Gold, Silver,	Goold, Silver,
Koppar, Messing,	Copper, Brass,	Kopper, Brass,
Bly, Tin, ocks. Bleck	Lead, Tin,	Låd, Tin,
Hvit, Svart,	White, Black,	Wheit, Blak,
Röd, Gul,	Red, Yellow,	Råd, Jello,
Grön, Blå,	Green, Blue,	Griin, Blu,
Violet, Lilas,	Violet, Lilac,	Veiolet, Leilak,
Lärft, Kläd,	Linen, Cloth,	Linnen, Klåth,
Drail,	Drilling,	Drilling,
Bomullstyg,	Cottoncloth,	Kåttonklåth,
Virkadt arbete	Knitted articles.	Nitted artikels.

BESTÄLLNINGAR OCH HANDTVERK.

Svenska.	Engelska.	Uttal.
Kopparsmed	Coppersmith	Koppersmith
Grofsmed	Blacksmith	Bläksmith
Låssmed	Locksmith	Låksmith
Hjulmakare	Wheelwright	Wiihreight
Murare	Mason	Mäsen
Stenhuggare	Stonemason, Stone-cutter	Stoonmäsen, Stoonkötte
Handskmakare	Glovesmaker	Glövmäker
Skräddare	Tailor	Tälör
Kryddkramhandlare	Grocer	Groser
Klädeshandlare	A drygoods merchant	ä drei guuds mörtsjent
Apothekare	Druggist	Dröggist
Barberare	Barber	Barber
Doktor	Doctor	Doktor
Prokurator	Lawyer	Läyer
Prest	Minister	Minist'er
Lärare	Teacher	Tiitscher
Garfware	Tanner	Tänner
Buntmakare	Furrier	Förrier
Bryggare	Brewer	Bruer
Bocktryckare	Printer	Printer
Bagare	Baker	Bäker
Målare	Painter	Pänter.
Snickare	Joiner	Dsjoiner
Tvätterska	Laundress	Ländres
Kontorist	Clerk	Klark
Juvelerare	Jeweller	Djueller
Sadelmakare	Saddler	Säddler
Urmakare	Watchmaker	Oåtmäker
Sjöman	Sailor	Sälör
Knifsmed	Cutler	Kötler
Repslagare	Ropemaker	Rohpmäker
Hattmakare	Hatter	Hätter
Klädessömmerska	Dressmaker	Dressmäker
Modist	Millinér	Milliner

TALOFNINGAR.

OMBORD PÅ ETT FARTYG.

Svenska.	Engelska.	Uttal.
Alla måste häfva sina biljetter färdiga.	All must have their tickets ready.	Ål möst häv där tickets räddi.
Visa mig er biljett!	Show me your ticket!	Schå mi jur tikket!
Hvar är er biljett?	Where is your ticket?	Hoär is- jur tikket?
Här är den.	Here it is.	Hir it iss.
Gif mig den.	Give it me.	Giv it mi.
Denna del tar jag, och den andra behåller ni själf, tills ni landar.	This part I take, and the other you keep yourself till you land	This part aj tåk and the odher ju möst kip jurself till ju land.
Jag har min biljett i min koffert.	I have my ticket in my trunk.	Aj häv mej tikket in mej trönk.
Gå efter den.	Go and find it.	Gå änd fejdnd it.
Fann ni er biljett?	Did you find your ticket?	Did ju fejdnd jur tikket?
Ja, jag fann den.	Yes, Sir, I found it.	Jes; Sörr, aj faund itt.
Förlora den icke.	Don't lose it.	Dänt lus it.
Hvad är kaptenens namn?	What is the Captain's name?	Hoätt iss the käptens näm?
Hans namn är	His name is	His näm issa
När går ångbåten?	When does the steamer start?	Hoän dös the stimer start?
Inom några minuter	In a few minutes.	In ä fju minnits.
På jernvägen.	On the railroad.	Än the rälråd.
Hvar äro emigrantväg- narne?	Where are the emi- grant-cars?	Hoär ar the emmi- grantkars?
Här, herre.	Here sir.	Hir sörr.
Stig in.	Step in.	Stepp in.
Är det mycken trafik på denna bana?	Is this line much traf- ficked?	Iss this läjn mötsch trafficked?

Svenska.

Engelska.

Uttal.

Ja, ganska mycket.

Hvad heter nästa station?

Hur länge dröjer tåget vid den?

Mycket kort tid.

Får man röka här?

Får jag bjuda en cigarr?

Jag röker ej.

Här är mycket kvalmigt.

Skola vi ej öppna fönstret?

Är ni amerikanare?

Nej, jag är Skotte, men jag har varit här 20 år.

Huru många invånare ha Manitoba?

Omkring hundra tusen.

Finns det ännu mycket fritt land?

Ja väl, ganska mycket.

Hvad gäller en dollar nu i svenskt mynt?

3 kronor 75 öre, enligt kurs, men denna stiger och faller.

Yes, very much.

What is the name of the next station?

How long time will the train tarry there?

Very short time.

Is it permitted to smoke here?

May I offer you a cigar?

I don't smoke.

Here is very sultry.

Shall we not open the window?

Are you an American, sir?

No, I am a Scotchman, but I have been here these twenty years.

How many inhabitants are there in Manitoba?

About hundred thousand.

Is there still much free land?

Yes, indeed, there is.

What is a dollar worth now in Swedish money?

Three crowns seventy-five öre, as to the exchange, but this rises and falls.

Jess verri mötsch.

Hoåt iss the näm av the next stäschön?

Hau läng tåjm oill the træn tärri där?

Verri schårt tåjm.

Iss it permitted tu småk hir?

Må aj äfför ju ä sigar?

Aj dânt småk.

Hir iss verri sölltri.

Schäll oi nått åpn the oindä?

Ar ju än Amerikan, sörr?

Nå, aj äm ä Skåttsmän, böt aj häv bin hir thihs toänti jirs.

Hau männi inhäbbi tänts ar där in Manitoba?

Åbant höndred tausän.

Iss thär still mötsch fri länd?

Jess indid där iss.

Hoåt iss ä dällar öörth nau in Swidisch mönni?

Thri krauns sevventifäif öre, as tu the äckstjändj, bött dis reises änd fäls.

Svenska.	Engelska.	Uttal.
Köp af landtegen- dom.	Purchase of land (farm).	Pörrtjäs av länd- (farm).
Säg mig, min herre, hvärest jag kan fin- na landagenten? Ni finner honom på rådhuset. Hvar är landagenten?	Tell me, sir, please where shall I find the land agent? You will find him in the court-house. Where is the land agent?	Tell mi, sörr, plihš hoär schäll aj fajnd the land agent? Ju oill fajnd him in the korthäus. Hoär iss the land agent?
Jag önskar. köpa en landtegendom af re- geringsland i Mani- toba.	I want to buy (pur- chase) a farm of government land in Manitoba.	Aj oänt tu bāj (pörr- tjäs ä farm av gövernmentländ in Manitoba.
Önskar ni skogland eller slättland?	Do you want wood land or prairie land?	Du ju oänt ouddland är präfiländ?
Jag föredrager slätt- länd.	I prefer prairieland.	Aj präfilpräfiländ.
Huru stort stycke land önskar ni köpa?	How large a piece of land do you wish to buy?	Hau lardj ä pihs av länd du ju oisch tu bāj?
Jag tänker det är bäst att taga en sektion; en half sektion; en fjerdedels sektion.	I think it is the best to take one section; half a section; a quart of a section.	Aj think it iss the bäst tu tāk oönn seksjön; haf ä seksjön; ä koärt av ä seksjön.
Ni måste skriva en ansökan till landt- kontoret här.	You must write an application to the land-office here.	Ju mösst rjät än äplikäsjön tu the länd-äffis hir.
Huru skall den skrif- vas?	How is that to be written?	Hau iss dät tu bi rittn?
Jag vill visa er det.	I will show it you.	Aj oill schä it you.
Känner ni någon landt- egendom, som är till salu?	Do you know of any farm for sale?	Du ju nå av änni farm får säl?
Jag känner till flera. Är det långt bort?	I know several. Is it far off?	Aj nå sävveräl. Iss it far off?

Svenska.

Engelska.

Uttal.

Blott några få mil härifrån.	Only a few miles from hence.	Anli ä fju mäjls främ henns.
Är det nära en stad?	Is it near a town?	Iss it nir ä taun?
Är det en god gård?	Is it a good farm?	Iss it ä gudd farm?
Betalar ni kontant?	Do you pay in ready money?	Du ju pä in räddi männi?
Jag betalar kontant.	I pay cash (down).	Aj pä kasch (daun).
Jag vill ställa säker- het (kaution; bor- gen).	I will get security (bail).	Aj oill gett sikjurit (bäl).
Huru mycket. begär ni för eder gård?	How much do you ask for your farm?	Hau mötsch du ju ask fär jur farm?
2, 3, 10, tusen dollar.	Two, three, ten thou- sand dollars.	Tu, thri, tenn thausen dällärs.
Ja så; det synes mig nästan mycket (gan- ska billigt).	Well; I think it is pretty much (quite reasonable).	Oäll; aj think it iss pritti mötsch (koajt risenäbl).
På hvilka villkor?	On what terms? (con- ditions)?	Änn hoätt törmis? (kändisjös)?
Huru mycket boskap underhåller (föder) ni?	How large stock of cattle do you keep?	Hau lardj ståkk äv kättl du ju kip?
Huru många tunnland utgör er gård?	How many acres does your farm contain?	Hau männi äkers dös jur farm kântän?
Behöfver den gödning?	Does it need manure?	Dös it nid mänjur.
Om sysselsättning och arbete eller handverk.	On occupation and labour or trade.	Änn akupasjön änd läbor är träd.
Behöfver ni någon arbetskarl? (tjenare)?	Do you want any workman? (labourer, journeyman ser- vant)?	Du ju oänt änni oörkman? (läbrör, djur- nimän, sörrvänt)?
Å ja, jag antar att jag kan gifva er något att göra.	Well yes, I guess I can give you some- thing to do.	Oäll, jess, aj ghees aj kan giv ju sön thing tu du.

